

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV FINANCÍ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF FINANCES

ANALÝZA SOUDOBÝCH MOŽNOSTÍ ÚVĚROVÁNÍ FYZICKÝCH OSOB V ČESKÉ REPUBLICE

ANALYSIS OF CONTEMPORARY LENDING CHOICES OF INDIVIDUALS IN THE CZECH
REPUBLIC

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

MICHAL KRATOCHVÍL

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

ING. VÁCLAV ZEMAN

BRNO 2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Kratochvíl Michal

Daňové poradenství (6202R006)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává bakalářskou práci s názvem:

Analýza soudobých možností úvěrování fyzických osob v České republice

v anglickém jazyce:

Analysis of Contemporary Lending Choices of Individuals in the Czech Republic

Pokyny pro vypracování:

Úvod

Vymezení problému a cíle práce

Teoretická východiska práce

Analýza problému a současné situace

Vlastní návrhy řešení, přínos návrhů řešení

Závěr

Seznam použité literatury

Seznam odborné literatury:

DOHNAL, J. Spotřebitelský úvěr. 1. vyd. Praha: Leges, 2011. ISBN 978-80-87212-76-9

DVOŘÁK, P. Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty. 2. vyd. Praha: Linde, 2001. ISBN 80-7201-310-6

KALABIS, Z. Základy bankovníctví. 1. vyd. Brno: BizBooks, 2012. ISBN 978-80-265-0001-8

REJNUŠ, O. Finanční trhy. 3. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2011. ISBN 978-80-7418-128-3

REVENDA, Z. Centrální bankovníctví. 3. aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2011. ISBN 978-80-7261-230-7

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Václav Zeman

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2012/2013.

L.S.

doc. Ing. Vojtěch Bartoš, Ph.D.
Ředitel ústavu

doc. Ing. et Ing. Stanislav Škapa, Ph.D.
Děkan fakulty

V Brně, dne 30.05.2013

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá spotřebitelskými úvěry, které v současnosti nabízí komerční banky, družstevní záložny a nebankovní úvěrové instituce. Analyzuje a srovnává tyto produkty prostřednictvím předem stanovených kritérií a na základě výsledků této analýzy a komparace se snaží doporučit potencionálním zájemcům nejvhodnější produkty.

Abstract

This bachelor thesis deals with consumer loans which are now offered by banks, cooperative banks and non-banking credit companies. It analyzes and compares these products through predetermined criteria and based on results of this analysis and comparison is trying to recommend the most suitable products for potential candidates.

Klíčová slova

Úvěr, banka, nebankovní úvěrová společnost, družstevní záložna, fyzická osoba, komparace, účelovost, zajištění, RPSN.

Key Words

Credit, bank, non-bank credit company, cooperative bank, individual, comparasion, purpose, surety, the APR.

Bibliografická citace

KRATOCHVÍL, M. *Analýza soudobých možností úvěrování fyzických osob v České republice*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2013. 70 s. Vedoucí bakalářské práce Ing. Václav Zeman

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracoval jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušil autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 31. května 2013

.....

podpis

Poděkování

Tímto bych rád poděkoval svému vedoucímu bakalářské práce panu Ing. Václavu Zemanovi za cenné připomínky a odborné rady, kterými přispěl k vypracování této bakalářské práce.

Obsah

Obsah.....	5
Úvod	10
Cíle práce	11
Metodika	12
2 Teoretická východiska práce.....	13
2.1 Dvoustupňový bankovní systém	13
2.1.1 Bankovní systém České republiky.....	13
2.1.2 Česká národní banka	14
2.2 Charakteristika obchodních bank	16
2.2.1 Základní funkce obchodních bank.....	16
2.2.2 Pravidla obezřetného podnikání	17
2.2.3 Úvěrová nabídka obchodních bank.....	17
2.3 Charakteristika družstevních záložen	18
2.3.1 Zabezpečení vkladů	19
2.3.2 Činnosti družstevních záložen	19
2.3.3 Úvěrová nabídka družstevních záložen.....	19
2.4 Charakteristika nebankovních úvěrových institucí	20
2.4.1 Základní funkce	20
2.4.2 Úvěrová nabídka	20
2.5 Charakteristika spotřebitelského úvěru.....	21
2.5.1 Rozdíl mezi úvěrem a půjčkou	21
2.5.2 Druhy spotřebitelských úvěrů.....	22
2.5.3 Podmínky pro poskytnutí spotřebitelského úvěru	23
2.5.4 Doklady potřebné k poskytnutí spotřebitelského úvěru.....	23

2.6 Základní vlastnosti úvěru	24
2.6.1 Výše úvěru.....	24
2.6.2 Zajištění.....	24
2.6.3 Účelovost.....	25
2.6.4 RPSN.....	25
2.7. Zákon o spotřebitelském úvěru	29
2.7.1. Ochrana spotřebitelů	29
2.7.2. Právo spotřebitele předčasně splatit úvěr	29
2.7.3. Odpovědné úvěrování	30
2.7.4. Dozor a sankce za porušení	30
3 Analýza spotřebitelských úvěrů nabízených vybranými subjekty	31
3.1 Obchodní banky	31
3.1.1 Česká spořitelna, a.s.....	32
3.1.2 Komerční banka.....	34
3.1.3 Československá obchodní banka, a.s.	36
3.1.4. UniCredit Bank Czech Republic, a.s.	38
3.2 Družstevní záložny	39
3.2.1 Záložna CREDITAS, spořitelní družstvo	40
3.2.2 Spořitelní družstvo Peněžní dům.....	41
3.3 Nebankovní úvěrové instituce	42
3.3.1 Home credit a.s.	42
3.3.2 Cetelem a.s.	43
3.3.3 Cofidis s.r.o.	45
4 Komparace bank, družstevních záložen a nebankovních úvěrových institucí....	46
4.1 Srovnání dle účelovosti.....	47
4.1.1 Vyhodnocení výsledků srovnání pro fyzické osoby	47

4.2 Srovnání dle výše úvěru.....	48
4.2.1 Vyhodnocení výsledků srovnání pro fyzické osoby	48
4.3 Srovnání dle potřeby zajištění	50
4.3.1 Vyhodnocení výsledků srovnání pro fyzické osoby	51
4.3.2 Vyhodnocení výsledků srovnání pro studenta.....	51
4.4 Srovnání dle RPSN	52
4.4.1 Vyhodnocení výsledků srovnání pro fyzické osoby	53
4.4.2 Vyhodnocení výsledků srovnání pro Studenty	55
5 Návrhy a doporučení	56
5.1. Návrhy - účelové spotřebitelské úvěry dle RPSN	57
5.2. Návrhy – neúčelové spotřebitelské úvěry dle RPSN.....	57
5.3. Návrhy – spotřebitelské úvěry pro studenty dle RPSN	58
5.4. Modelové příklady.....	58
5.3.1. Modelový příklad 1	58
5.3.2. Modelový příklad 2.....	60
5.3.3. Modelový příklad 3.....	61
5.3.4. Modelový příklad 4.....	63
Závěr.....	66
Seznam použité literatury	67
Seznam tabulek	70

Úvod

Míra zadlužení v České republice má stoupající tendenci, ve srovnání s ostatními zeměmi Evropy je však stále relativně nízká. K prudkému nárůstu objemu bankovních a nebankovních úvěrů došlo již na konci 90. let minulého století a jejich nárůst pokračuje bez přestání až do dnešní doby. Tento nárůst je zapříčiněn mnoha faktory, patří k nim například lepší dostupnost spotřebitelských úvěrů, zvyšující se životní úroveň, marketingové strategie subjektů nabízejících tyto produkty a v neposlední řadě také změna postoje k tzv. životu na dluh.

Každý z nás se může dostat do situace, kdy jeho příjmy nedosahují výši jeho výdajů, případně nejsou schopny uspokojit jeho potřeby, dalším problémem mohou být neočekávané události, které mohou přinést nečekané závazky. V takovýchto případech se člověk ocitne v situaci, kdy se snadno nechá zlákat některou z velkých kampaní na výhodný úvěrový produkt, ve skutečnosti však není mnohdy schopen bez detailnějších informací takovýto úvěr zdravě posoudit a snadno se nechá přemluvit na některý z marketingových triků. Bakalářská práce se tedy zaměřuje na analýzu a komparaci těchto produktů a tím samozřejmě i na eliminaci nežádoucích jevů, jakými mohou být nesprávná informovanost při výběru úvěrového produktu apod.

Práce je rozdělena do několika částí. V první části se nachází teorie bankovního systému České republiky se zaměřením na centrální banku České republiky, teorie obchodních bank, družstevních záložen, nebankovních úvěrových institucí a v neposlední řadě teorie o spotřebitelských úvěrech. Tato část je nezbytná pro následující praktickou část, která se zabývá analýzou vybraných úvěrových produktů. V závěrečné části je prostřednictvím tabulkových přehledů, provedena komparace jednotlivých produktů a návrhy pro výběr nejvhodnějšího úvěru na trhu.

Cíle práce

Globální cíl práce

Cílem bakalářské práce je analyzovat možnosti, které nabízí fyzickým osobám český trh s úvěrovými produkty a na základě provedené analýzy navrhnout nejvhodnější doporučení pro potencialní zájemce o tyto produkty.

Parciální cíle

Prvním parciálním cílem je analýza spotřebitelských úvěrů vybraných obchodních bank, družstevních záložen a nebankovních úvěrových institucí, které v současnosti působí na českém trhu.

Druhým parciálním cílem je porovnání spotřebitelských úvěrů na základě předem určených kritérií. Těmito kritérii jsou: výše úvěru, účelovost, zajištění, roční procentuální sazba nákladů (RPSN).

Třetím a posledním cílem je vyhodnocení komparace spotřebitelských úvěrů na základě získaných výsledků analýzy a doporučení nejvhodnějších produktů pro potencialní zájemce.

Metodika

Pro zpracování bakalářské práce budou využity obecné vědecké metody, používané ve všech vědních oborech. Jedná se o analýzu, syntézu a komparaci.

Pro hlavní části bakalářské práce využiji metodu analýzy, která bude použita při zpracování informací o jednotlivých subjektech a jejich nabídce spotřebitelských úvěrů.

Syntéza bude používána při sestavování tabulkových přehledů vybraných produktů a jejich vlastností.

Metoda komparace bude užita při závěrečném porovnání jednotlivých produktů obchodních bank, družstevních záložen a nebankovních úvěrových institucí.

2 Teoretická východiska práce

Obsahem této kapitoly bakalářské práce je seznámení se současným bankovním systémem v České republice se zaměřením na Českou národní banku a její dohled nad bankami obchodními. Dále představení 3 významných finančních skupin, které dominují na trhu s úvěrovými produkty. V posledních kapitolách teoretické části se nachází základní pojmy z kategorie spotřebitelských úvěrů, které poslouží jako základy pro finální analýzu úvěrových produktů jednotlivých finančních institucí.

2.1 Dvoustupňový bankovní systém

V tržních ekonomikách je bankovní systém dvoustupňový. V tomto bankovním systému je funkčně odděleno centrální a obchodní bankovníctví a centrální banka neprovádí činnosti, které spadají do oblasti působení obchodních bank - především neúvěruje podnikatelský sektor.¹

2.1.1 Bankovní systém České republiky

Vyspělá ekonomika potřebuje vyspělý bankovní systém a naopak, nejinak je tomu v České republice. Bankovní reforma k 1. lednu 1990 vedla k zániku jednostupňového bankovního systému. Základem reformy byl pak vznik dvoustupňového bankovního systému, který v našich podmínkách přetrvává do dneška. Na prvním stupni je Česká národní banka, která zastává svou činnost od 1. ledna 1993, do této doby se jednalo o Státní banku československou, která se transformovala při rozdělení Československa na dva samostatné státy. Na druhém stupni jsou obchodní banky ve formě podnikatelských subjektů.²

¹ REVENDA, Z. Centrální bankovníctví. 2011. s. 19

² REVENDA, Z. Centrální bankovníctví. 2011. s. 448

2.1.2 Česká národní banka

Česká národní banka (dále už jen ČNB) je centrální bankou České republiky. Zřízena byla zákonem č. 6/1993 Sb., o České národní bance.

Česká národní banka má postavení veřejnoprávního subjektu se sídlem v Praze. Hospodaří samostatně s odbornou péčí s majetkem, který jí byl svěřen státem. Do její činnosti lze zasahovat pouze na základě zákona. Nejvyšším řídicím orgánem ČNB je bankovní rada, jejímiž členy jsou guvernér, dva viceguvernéři a čtyři vrchní ředitelé. Všechny členy bankovní rady jmenuje prezident republiky na šestileté období.³

Hlavním cílem činnosti České národní banky je péče o cenovou stabilitu v České republice prostřednictvím cílování inflace. Pokud tím není dotčen její hlavní cíl, podporuje ČNB obecnou hospodářskou politiku vlády, která vede k udržitelnému hospodářskému růstu.

V souladu s naplňováním svého základního cíle, vykonává centrální banka řadu důležitých funkcí. **Standardně jsou za tyto funkce považovány:**

- emise hotovostního oběživa
- banka pro ostatní banky
- provádění měnové politiky
- banka státu
- bankovní regulace a dohled
- statistická činnost
- zastupování státu v mezinárodních finančních institucích⁴

³ http://www.cnb.cz/cs/o_cnb/

⁴ DVOŘÁK, P. Bankovníctví pro bankéře a klienty. 2005. s. 145-146

2.1.2.1 Regulace vstupu do bankovní sféry a bankovní licence

V rámci své regulační činnosti Česká národní banka vyhláší licenční podmínky a uděluje licence žadatelům o vstup do bankovní sféry. Žádost o bankovní licenci předkládá žadatel České národní bance. Každý žadatel musí tyto stanovené podmínky splnit.⁵

V následujícím odstavci je výčet podmínek podle Zákona č. 21/1992 Sb., o bankách.

Podmínky pro udělení bankovní licence:

1. Splacení základního kapitálu, minimálně 500 mil. Kč, v plné výši,
2. průhledný a nezávadný původ základního kapitálu a dalších finančních zdrojů banky, jejich dostatečnost a vyhovující skladba,
3. důvěryhodnost a způsobilost osoby, které má být tato licence udělena,
4. důvěryhodnost a způsobilost osob s kvalifikovanou účastí na bance k výkonu práv akcionáře při podnikání banky,
5. důvěryhodnost, odborná způsobilost a zkušenost osob navrhovaných na výkonné řídící funkce, s nimiž je spojena pravomoc a odpovědnost vymezená stanovami,
6. technické a organizační předpoklady pro výkon navrhovaných činností banky, funkční řídící a kontrolní systém banky,
7. obchodní plán vycházející z navrhované strategie činnosti banky podložený reálnými ekonomickými kalkulacemi,
8. průhlednost skupiny osob s úzkým propojením s bankou,
9. úzké propojení v rámci skupiny písmene g) nebrání výkonu bankovního dohledu,
10. ve státě, na jehož území má skupina podle písmene g) úzké propojení, nejsou právní ani faktické zábrany k výkonu bankovního dohledu,
11. sídlo budoucí banky musí být na území České republiky.⁶

⁵ KAŠPAROVSKÁ, V. Banky a komerční obchody. 2010. s. 10

⁶ Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách

2.2 Charakteristika obchodních bank

Obchodní banky jsou právem považovány za nejvýznamnější podnikatelské subjekty ve finančním systému.

Ve své činnosti se řídí zákonem č. 21/1992 Sb., o bankách. Podle tohoto zákona se bankou rozumí právnická osoba založená jako akciová společnost se sídlem v České republice. Takováto banka přijímá vklad od veřejnosti a poskytuje úvěry. Banka má k těmto činnostem bankovní licenci, o jejímž vydání rozhoduje Česká národní banka.

Obchodní banka vykonává další řadu činností, pokud k nim má povolení na základě bankovní licence, mezi tyto činnosti patří například bezhotovostní platební styk, směnářská činnost nebo obchody s cennými papíry.

Pravidla pro činnost bank se v mnohém liší od úprav pro obecné podnikání, přes veškeré tyto odlišnosti zůstává cíl jejich podnikatelské činnosti stejný, je jím maximalizace tržní ceny akcií či maximalizace zisku.⁷

2.2.1 Základní funkce obchodních bank

Obchodní banky zabezpečují řadu funkcí, mezi nejzákladnější funkce patří:

- a) **Finanční zprostředkování** – jak již bylo řečeno, banky představují nejdůležitější instituce finančního zprostředkování. Zajišťují pohyb volného kapitálu od přebytkových k deficitním jednotkám. Tato činnost je prováděna na ziskovém principu, z toho vyplývá, že získané peněžní prostředky umísťuje tam, kde při dané míře rizika, přinášejí nejvyšší zhodnocení.
- b) **Emitování bezhotovostních peněz** – hotovostní peníze může emitovat pouze centrální banka. Bezhotovostní peníze, které představují zápisy na bankovních účtech, však mohou emitovat kromě centrální banky i banky obchodní. Díky tomuto mohou poskytovat úvěry i nad výši svých přijatých depozit.

⁷ KALABIS, Z. Základy bankovníctví. 2012. s. 10

- c) **Provádění bezhotovostního platebního styku** – efektivní platební styk je jednou ze základních podmínek pro fungování tržní ekonomiky. Díky velkému počtu klientů majících účty u obchodních bank, mohou banky provádět mezi těmito účty, jejich vzájemné platby bezhotovostním převodem.
- d) **Zprostředkování finančního investování** – banky zprostředkovávají pro své klienty emise cenných papírů, na druhé straně potom i jejich nákupy pro své investory. Dále zprostředkovávají investiční obchody, jako např. úschovu a správu aktiv, obchody s finančními deriváty apod.⁸

2.2.2 Pravidla obezřetného podnikání

Při své činnosti je banka povinna dodržovat pravidla obezřetného podnikání. Cílem těchto pravidel je omezení rizik bankovního podnikání tak, aby nedošlo k ohrožení návratnosti vkladů a případné destabilizaci bankovního sektoru. Tyto pravidla obezřetného podnikání můžeme nalézt přímo v zákoně č. 21/1992 Sb., o bankách.

Pravidly obezřetného podnikání jsou:

- **Pravidlo kapitálové přiměřenosti:** dodržování stanoveného poměru mezi kapitálem a celkovým objemem jejich aktiv
- **Pravidlo likvidity:** zajištění dostát svým závazkům do termínu splatnosti
- **Pravidlo úvěrové angažovanosti:** udržení pohledávek banky vůči jednotlivým klientům na obezřetné úrovni⁹

2.2.3 Úvěrová nabídka obchodních bank

K nejdůležitějším obchodům komerčních bank patří poskytování úvěrů a další formy financování. Banky nabízejí svým klientům celou řadu různých úvěrů, pokusit se sestavit jejich přehled by bylo velmi obtížné, proto se zaměříme pouze na základní princip jednotlivých forem úvěrů.

Produkty obchodních bank můžeme rozřadit do tří základních skupin:

⁸ REVENDA, Z. Peněžní ekonomie a bankovníctví. 2012. s. 87

⁹ Předpis č. 123/2007 Sb.

- **Bankovní úvěry** – můžeme je charakterizovat jako poskytnutí likvidních prostředků, většinou se vyskytují v bezhotovostní formě. Pokud se zaměříme pouze na fyzické osoby, patří sem úvěry hypoteční a spotřebitelské.
- **Závazkové úvěry a záruky** – nejsou spojeny se získáním likvidních prostředků. Jsou pouze formou záruky, kterou poskytuje banka za svého klienta a zavazuje se splnit jeho závazek, pokud by tak neučinil klient sám. Jedná se o různé druhy bankovních záruk, akceptační úvěry a avalový úvěr.
- **Alternativní formy financování** – jsou to produkty, prostřednictvím kterých klienti získají finanční prostředky, pouze však za specifických podmínek. Řadí se k nim například faktoring a forfaiting.¹⁰

Bakalářská práce je zaměřena pouze na úvěry spotřebitelské, určené nepodnikajícím fyzickým osobám. Charakteristice spotřebitelského úvěru je v této práci věnována samostatná kapitola (2.5).

2.3 Charakteristika družstevních záložen

Přes ostrou kritiku bank byl v roce 1995 Parlamentem schválen zákon č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech. Zákon však obsahoval velké množství slabin, a tak ani Úřad pro dohled nad družstevními záložnami, nedokázal zabránit krachu řady družstevních záložen a zpronevěry velkého objemu peněz. Teprve v posledních letech se sektor družstevních záložen začíná pomalu vzpamatovávat, hlavně díky zákonu č. 280/2004 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech, který novelizoval poslední znění zákona. Od 1. 4. 2006 jsou družstevní záložny pod dohledem České národní banky, musejí tedy dodržovat, stejně jako banky, celou řadu limitů a pravidel.¹¹

Družstevní záložny se dají považovat za alternativu ke klasickému bankovnímu sektoru. Záložny jsou typické svým malým okruhem členů a lokální působností. Pokud se klient rozhodne spolupracovat s bankou, stává se jejím klientem, pro využití služeb záložen je však třeba stát se jejím členem. Pro vstup do záložny je

¹⁰ REVENDA, Z. a kol. Peněžní ekonomie a bankovníctví. 2012. s. 98-99

¹¹ POLOUČEK, S. a kol. Peníze, banky, finanční trhy. 2009. s. 306-308

třeba složit členský vklad, případně zaplatit zápisné. Výše těchto poplatků se u jednotlivých záložen liší, jedná se však o stovkové nebo tisícové položky. Výhodou členství v družstevních záložnách je právo účastnit se členské schůze a právo na informace o hospodaření.¹²

2.3.1 Zabezpečení vkladů

U družstevních záložen se zabezpečením vkladů zabývá zákon č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech. Základní kapitál družstevní záložny je 35 mil. Kč. Vklady členů záložny jsou pojištěny do výše 100 000 EUR na jednoho vkladatele až do výše 100 % hodnoty vkladu. Tímto se pojištění družstevních vkladů vyrovnává pojištění vkladům bankovním.¹³

2.3.2 Činnosti družstevních záložen

Zákon o spořitelních a úvěrních družstvech opravňuje družstevní záložny vykonávat tyto činnosti:

- a) přijímání vkladů od členů,
- b) **poskytování úvěrů členům,**
- c) finanční leasing pro členy,
- d) platební styk, zúčtování a vydávání a správa platebních prostředků pro členy,
- e) **poskytování záruk ve formě ručení nebo bankovní záruky za členy,**
- f) otevírání akreditivů pro členy,
- g) obstarání inkasa pro členy,
- h) nákup a prodej cizí měny pro členy,
- i) pronájem bezpečnostních schránek členům.¹⁴

2.3.3 Úvěrová nabídka družstevních záložen

Úvěry nabízené družstevními záložnami se mohou vyznačovat o něco vyššími úrokovými sazbami než ty u bankovních domů a přísnějším zajištěním. Jako hlavní výhodou úvěrové nabídky, ve srovnání s bankovními domy, je benevolentnější přístup ke klientovi, což v praxi znamená, že některé záložny

¹² www.mesec.cz/clanky/druzstevni-zalozny-pro-koho-a-za-kolik/

¹³ Zákon č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech

¹⁴ Zákon č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech

například tolerují negativní záznam v úvěrovém registru. Oproti bankovním domům se u záložen setkáme se zvýhodněnými úvěry v podobě nižších, nebo nulových poplatků. Tyto poplatky se mi však velmi různí s výběrem záložny.

Úvěrová nabídka je u jednotlivých záložen velmi rozdílná. Jedno mají však společné, pro možnost čerpat některý z úvěrů se musí klient nejprve stát členem dané družstevní záložny.

2.4 Charakteristika nebankovních úvěrových institucí

Mimo bankovních institucí a družstevních záložen, působí na českém trhu celá řada právnických osob a fyzických osob, které poskytují spotřebitelské úvěry. Bakalářská práce je zaměřena na právnické osoby, proto se nebudeme dále zabírat fyzickými osobami poskytující spotřebitelské úvěry, zaměříme se pouze na právnické osoby.

Takovéto právnické osoby nespádají do bankovního sektoru, nemají udělenou licenci od ČNB a nejsou pod jejím dohledem. Poskytování jejich spotřebitelských úvěrů se řídí zákonem o spotřebitelských úvěrech a ustanoveními občanského zákoníku. Jejich činnost je pod dohledem České obchodní inspekce.¹⁵

2.4.1 Základní funkce

Hlavním cílem nebankovních úvěrových institucí je dosahování zisku, oproti bankovním institucím a družstevním záložnám toho však mohou dosahovat pouze poskytováním úvěrových produktů a služeb.

Výhodou těchto společností je rychlost, s jakou se klient k penězům dostane, peníze jsou často doručeny pracovníkem společnosti na udanou adresu dlužníka a to do 48 hodin od prvního kontaktu. Oproti bankám půjčují i nízké sumy, od čtyř tisíc korun.

2.4.2 Úvěrová nabídka

Úvěrová nabídka zahrnuje především drobné úvěry a půjčky, klient může například i získat kreditní kartu. Další zajímavou službou je možnost sjednat si splátkový prodej, prostřednictvím spolupráce s obchodními řetězci a prodejny,

¹⁵ SMRČKA, L. Osobní a rodinné finance. 2007. s. 103

přímo v místě nákupu. Mezi nejčastěji poskytované produkty však patří spotřebitelské úvěry, které bývají nazývány různě, jejich charakteristika je však v zásadě stejná.¹⁶

2.5 Charakteristika spotřebitelského úvěru

Spotřebitelský úvěr slouží fyzickým osobám na jejich nepodnikatelské účely, z toho vyplývá, že na rozdíl od úvěrů poskytovaných podnikatelským subjektům, neplyne fyzickým osobám z takového úvěru žádné cash flow, ze kterého se úvěr splácí. Fyzická osoba používá ke splácení úvěru svůj vlastní příjem. Spotřebitelský úvěr slouží na nákup spotřebních předmětů, jako například automobilu, elektroniky, vybavení domácnosti, dále například k pokrytí nákladů za určité služby (např. vzdělání, dovolená). V neposlední řadě také k nákupu či rekonstrukci nemovitostí.

Úrokové sazby ze spotřebitelských úvěrů bývají relativně vysoké, vyplývá to hlavně z rizika, které je s nimi pro finanční instituce spojeno.

Smlouva, prostřednictvím které se sjednává spotřebitelský úvěr, musí obsahovat uvedení roční procentní sazby nákladů (RPSN)¹⁷ na spotřebitelský úvěr, která vyjadřuje podíl z dlužné částky, který je spotřebitel povinen zaplatit poskytovateli úvěru za období jednoho roku a počítá se podle závazně stanoveného vzorce.¹⁸

Smlouva o úvěru je upravena v obchodním zákoníku, dále ji ovlivňuje občanský zákoník a v neposlední řadě zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru.¹⁹

2.5.1 Rozdíl mezi úvěrem a půjčkou

Mezi těmito dvěma pojmy existují určité zásadní rozdíly, bohužel v očích laické veřejnosti prakticky není rozdíl mezi klasickou půjčkou a smlouvou o úvěru.

¹⁶ <http://www.mesec.cz/clanky/nebankovni-pujcky-jak-se-nenechat-napalit/>

¹⁷ Podrobný popis RPSN, vzorec a výpočet se nachází v kapitole 2.6.4

¹⁸ REVENDA, Z. a kol. Peněžní ekonomie a bankovníctví. 2012. s. 102

¹⁹ DOHNAL, J. Spotřebitelský úvěr. 2011. s. 24

Se smlouvou o úvěru vzniká věřiteli povinnost rezervovat dohodnutou výši finančních prostředků dlužníkovi a dlužníkovi vzniká právo poskytnuté prostředky čerpat, následně vrátit tyto prostředky a zaplatit úroky.

Zatímco se smlouvou o půjčce přenechává věřitel dlužníkovi peníze a dlužník se zavazuje se sjednané době tyto peníze vrátit.

Smlouva o půjčce se od smlouvy o poskytnutí úvěru liší dále tím, že Obchodní zákoník přiznává věřiteli právo požadovat úroky z poskytnutých peněžních prostředků i tehdy, není-li jejich výše v úvěrové smlouvě sjednána.²⁰

2.5.2 Druhy spotřebitelských úvěrů

Na našem trhu se spotřebitelskými úvěry je možno se setkat s těmito typy produktů:

Úvěr neúčelový

Úvěr je klientovi poskytováný v hotovosti nebo převodem na jeho bankovní účet. Klient nemusí dokládat poskytovateli účel použití tohoto úvěru. Výše takového úvěru nebývá zpravidla vysoká. Tento typ úvěru je vhodný pro okamžitou potřebu finančních prostředků, ke krytí nedostatku finanční hotovosti, například při mimořádné rodinné události apod.

Úvěr účelový

Jedná se o úvěr, u kterého jsou finanční prostředky poskytnuty za určitým účelem, slouží k úhradě zboží či služeb. Dále může být úvěr poskytnut za jiným účelem, například při rekonstrukci bytu apod. Výše těchto úvěrů odpovídá financovanému účelu. Tento úvěr je vhodný v případě neodkladné potřeby služby či dané věci, na kterou nemá klient vlastní prostředky.

Úvěrová karta

Jedná se o tzv. obnovitelný úvěr, v rámci něhož je klientovi poskytnut úvěrový rámec, z něhož klient čerpá finanční prostředky prostřednictvím úvěrové karty. Splácením se tento úvěrový rámec znovu obnovuje na svou původní hodnotu.

²⁰ DOHNAL, J. Spotřebitelský úvěr. 2011. s. 23

Výše takovýchto splátek je flexibilní, většinou je pouze stanovena její minimální výše. Úvěr je vhodný pro bezhotovostní platby za zboží či služby denní potřeby i pro mimořádné či příležitostné nákupy.²¹

2.5.3 Podmínky pro poskytnutí spotřebitelského úvěru

Podmínky pro poskytování spotřebitelských úvěrů se v mnohém liší podle poskytovatele a hlavně druhu spotřebitelského úvěru. Za základní podmínky však můžeme považovat:

- Žadatel je občanem České republiky, nebo cizinec s trvalým pobytem na území ČR.
- Věk min. 18 let (někteří věřitelé udávají i horní věkovou hranici).
- Příjem umožňující daný úvěr splatit.
- Zástava, ručitel – v případě vyšších částek poskytovaného úvěru.²²

2.5.4 Doklady potřebné k poskytnutí spotřebitelského úvěru

Jednotliví poskytovatelé spotřebitelských úvěrů vyžadují po svých klientech potřebné doklady, zde je uveden základní výčet dokladů, o které klient může být žádán. Většina poskytovatelů nevyžaduje tolik dokladů, naopak pro některé nemusí být tento výčet konečný.

- **doklad totožnosti** – občanský průkaz, slouží k ověření totožnosti, případně trvalého bydliště a věku žadatele
- **druhý doklad totožnosti** – např. pas, řidičský průkaz, zbrojní průkaz
- **doklad prokazující bydliště žadatele** o úvěr (např. doklad o zaplacení nájemného, účet za elektřinu, složenka SIPO apod.)
- **doklad pro ověření příjmu** – potvrzení o pravidelném příjmu, poslední výplatní lístek s označením zaměstnavatele, přiznání k dani z příjmů fyzických osob, potvrzení od plátce starobního nebo invalidního důchodu (takovýto doklad by neměl být starší než měsíc)
- **doklad potvrzující existenci bankovního účtu** – výpis z účtu

²¹ <http://www.clfa.cz/index.php?textID=48>

²² <http://www.penize.cz/15712-co-je-to-spotrebitelsky-uver>

- **doklady spojené s osobou ručitele** – týká se úvěrů, které jsou zajištěny třetí osobou
- **zástavní práva** – v případě zajištění úvěru nemovitostmi nebo hmotnými statky
- **kontakt do zaměstnání** – pro lepší dosažitelnost žadatele

2.6 Základní vlastnosti úvěru

Následující kapitola práce je podrobněji věnována základním vlastnostem úvěru, které v druhé části práce tvoří srovnávací základy pro finální analýzu spotřebitelských úvěrů. Za základní vlastnosti spotřebitelské úvěru lze považovat výši úvěru (jakou částku klient může od úvěrové instituce získat), účel použití úvěru (zda se úvěr poskytuje za konkrétním účelem), požadavky na zajištění (způsob jakým klient ručí za své závazky) a roční procentuální sazba nákladů (RPSN), která vypovídá o míře nákladů, které jsou s úvěrem spojeny.

2.6.1 Výše úvěru

Asi nejdůležitější vlastností spotřebitelského úvěru je jeho výše, neboli kolik si může klient ve skutečnosti půjčit. Výše poskytnutého úvěru se odvíjí od schopností klienta splácet, od jeho finančních možností. Na základě solventnosti klienta stanoví věřitel maximální možnou výši poskytnutého úvěru, kromě solventnosti klienta je tato výše omezena dalšími faktory, může to být například charakter konkrétního úvěru. Samotní poskytovatelé půjček dále tuto výši omezují pravidly, která si sami stanoví.²³

Zákon o spotřebitelském úvěru stanovuje minimální a maximální výši spotřebitelského úvěru: celková výše úvěru nesmí být nižší než 5 000 Kč nebo vyšší než 1 880 000 Kč.²⁴

2.6.2 Zajištění

Prostřednictvím zajištění se věřitel brání riziku, které by v případě neschopnosti klienta splácet poskytnutý úvěr, znamenalo ztrátu finančních prostředků. Může tedy požadovat určitou formu zajištění správného splacení úvěru. Existence a

²³ DVOŘÁK, P. Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty. 2001. s. 263-265

²⁴ Zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů

způsob zajištění závisí na výši a druhu daného úvěru. V případě zániku, nebo zhoršení se zajištění za dobu trvání smlouvy, má dlužník povinnost doplnit toto zajištění na původní rozsah. V případě nedoplnění může banka od smlouvy odstoupit a požadovat vrácení poskytnutých prostředků i s úroky. Jako zajištění se nejčastěji využívají: ručení poskytované třetí osobou (fyzickou, nebo právnickou), zástavní právo k cenným papírům, nemovitostem či movitým věcem.²⁵

Zajištění spotřebitelského úvěru nesmí být ve zcela zjevném nepoměru k hodnotě zajišťované pohledávky.²⁶

2.6.3 Účelovost

Vlastnost týkající se možnosti použití úvěru, účelový úvěr může být použit pouze za předem sjednaným účelem, kdežto neúčelový úvěr může být použit na cokoli. Účelovost úvěru je uvedena ve smlouvě o poskytnutí úvěru, pokud by dlužník použil tyto prostředky k jinému účelu, než smlouva stanovuje, je banka oprávněna od smlouvy odstoupit a požadovat vrácení poskytnutých prostředků i s úroky. Dlužník musí věřiteli dokázat příslušnými dokumenty, na co byly prostředky použity, takovýmito dokumenty mohou být například kupní či nájemní smlouvy, výpisy z katastru nemovitostí, smlouvy o díla, povolení ke stavbě, souhlasy vlastníků objektů, faktury apod.²⁷

2.6.4 RPSN

Podle zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů se roční procentuální sazba nákladu na spotřebitelský úvěr, rovná současné hodnotě všech peněžitých plnění sjednaných mezi věřitelem a spotřebitelem ve smlouvě, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, a počítá se na roční bázi podle vzorce (viz. vzorec RPSN).²⁸

Je to ekonomický ukazatel, prostřednictvím kterého můžeme posoudit, zda je úvěr výhodný či nikoliv. Vyjadřuje se v procentech, jeho hodnoty se ve skutečnosti

²⁵ DVOŘÁK, P. Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty. 2001. s. 266

²⁶ Zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů

²⁷ DVOŘÁK, P. Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty. 2001. s. 265

²⁸ Zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů

pohybují od 5% přes 10–15 % až po řádově desítky procent. Vyšší hodnoty procent v řádech desítek už však signalizují nevýhodnost nabízeného úvěru.

Hodnotu RPSN ovlivňují v praxi tyto faktory:

- výše úvěru, který je poskytován
- doba, na kterou se úvěr poskytuje
- výše nákladů úvěru – plateb, splátek a poplatků spojených s poskytnutím úvěru

Mezi náklady spojené s úvěrem, které se také nazývají běžné náklady, patří:

- poplatky za uzavření úvěrové smlouvy
- poplatky spojené s posouzením žádosti o úvěr
- poplatky za přijetí platby spotřebitelského úvěru
- poplatky za převod peněžních prostředků a poplatky za vedení účtu
- platby za pojištění nebo záruku, pokud se bude jednat o pojištění nebo záruku, která má věřiteli zajistit splacení úvěru v případě smrti spotřebitele, jeho invalidity, pracovní neschopnosti nebo nezaměstnanosti

RPSN ve srovnání s roční úrokovou sazbou úvěru

Roční úroková sazba bývá obvykle nižší, než RPSN, protože nezahrnuje běžné náklady úvěru, o kterých je psáno výše. Pokud by tyto běžné náklady byly rovny nule, roční úroková sazba úvěru by byla shodná s RPSN.

RPSN je vždy uváděna jako roční, kdežto úrokové sazby mohou být uváděny i jako měsíční, týdenní apod. To znesnadňuje potencionálním klientům orientaci při porovnávání jednotlivých úvěrových nabídek. Dá se však obecně říci, že čím nižší je hodnota RPSN, tím je daný spotřebitelský úvěr výhodnější.

Obecně je však ukazatel RPSN spolu s koeficientem navýšení a úrokovou sazbou jen ukazatelem pomocným. Nedá se z něj okamžitě určit, o kolik zaplatí

spotřebitel navíc, nezohledňuje ani možné budoucí pokuty za pozdní splacení nebo jiná porušení uzavřené úvěrové smlouvy.²⁹

Vzorec RPSN:

I. Základní rovnice, kterou se stanoví roční procentní sazba nákladů (RPSN), odpovídá na ročním základě celkové současné hodnotě čerpání na jedné straně a celkové současné hodnotě splátek a plateb poplatků na straně druhé.

Roční procentní sazba nákladů se vypočte podle následujícího vzorce:

$$\sum_{k=1}^m C_k (1 + X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l (1 + X)^{-s_l}$$

kde:

X je RPSN,

m je číslo posledního čerpání,

k je číslo čerpání, proto $1 \leq k \leq m$,

C_k je částka čerpání k,

t_k je interval vyjádřený v letech a zlomcích roku mezi datem prvního čerpání a datem každého následného čerpání, proto $t_1 = 0$,

m' je číslo poslední splátky nebo platby poplatků,

l je číslo splátky nebo platby poplatků,

D_l je výše splátky nebo platby poplatků,

s_l je interval vyjádřený v letech a zlomcích roku mezi datem prvního čerpání a datem každé splátky nebo platby poplatků.

²⁹ <http://finexpert.e15.cz/co-skryva-rpsn>

Poznámky:

a) Částky placené oběma stranami v různých okamžicích nemusí být nutně stejné a nemusí být nutně placeny ve stejných intervalech.

b) Počátečním datem je datum prvního čerpání.

c) Časové intervaly použité ve výpočtech se vyjadřují v letech nebo ve zlomcích roku. Má se za to, že rok má 365 dní (nebo 366 dní u přestupných roků), 52 týdnů nebo 12 stejně dlouhých měsíců. Má se za to, že takový měsíc má 30,41666 dní (tzn. $365/12$), a to bez ohledu na to, zda se jedná o přestupný rok.

d) Výsledek výpočtu se vyjadřuje s přesností na nejméně jedno desetinné místo. Je-li hodnota číslice na následujícím desetinném místě větší nebo rovna 5, hodnota číslice na příslušném desetinném místě se zvyšuje o jednu.

e) Rovnice může být přepsána pomocí jediné sumy a tokové veličiny (A_k), která bude kladná nebo záporná, jinými slovy buď zaplácena, nebo obdržena v obdobích 1 až n , vyjádřeno v letech, tj.

Vzorec pro výpočet RPSN je uveden v příloze č. 5 Zákona 145/2010 Sb. o spotřebitelském úvěru.³⁰

³⁰ Zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů

2.7. Zákon o spotřebitelském úvěru

Od 1. ledna roku 2011 jsou spotřebitelské úvěry upravovány novým zákonem, jedná se o **Zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů**. Nový zákon reaguje na poznatky z praxe a na některé neférové praktiky, ke kterým docházelo na trhu se spotřebitelskými úvěry v České republice. Jeho cílem je především posílení postavení spotřebitelů a principu odpovědného úvěrování.³¹ V této kapitole budou popsány jeho přínosy a nedostatky. Zákon se týká spotřebitelských úvěrů v částkách od 5 000 Kč do 1 880 000 Kč. Na úvěry poskytnuté k účelu koupě či výstavby nemovitosti se tento zákon nevztahuje.³²

2.7.1. Ochrana spotřebitelů

Spotřebitel může nově odstoupit od uzavřené smlouvy do 14 dní bez udání důvodu.³³ Tento paragraf zákona by měl eliminovat úvěry sjednané při snížené ostražitosti spotřebitele, například při nevýhodném prodeji zboží a služeb na přehlídkových akcích apod. V případě odstoupení spotřebitele od smlouvy nemá věřitel právo požadovat žádné další plnění, s výjimkou náhrady nevratných poplatků zaplacených věřitelem orgánům veřejné správy.³⁴

2.7.2. Právo spotřebitele předčasně splatit úvěr

Spotřebitel je nyní oprávněn splatit spotřebitelský úvěr kdykoliv po dobu jeho trvání a má v takovém případě právo na poměrné snížení celkových nákladů spotřebitelského úvěru.³⁵ Naopak věřitel má právo na uhrazení nutných a objektivně doložených nákladů, které mu vznikly předčasným splacením úvěru. Výše takových nákladů však nesmí přesáhnout 1 % z předčasně splacené části celkové výše spotřebitelského úvěru. Pokud doba mezi předčasným splacením a předpokládaným splacením úvěru není delší než 1 rok, nesmí přesáhnout 0,5 %.³⁶

³¹ <http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2013/novela-zakona-o-spotrebitelskem-uveru-vs-9918>

³² Zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů

³³ §11 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru

³⁴ §11 odst. 3 zákona o spotřebitelském úvěru

³⁵ §15 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru

³⁶ §15 odst. 3 zákona o spotřebitelském úvěru

2.7.3. Odpovědné úvěrování

Před poskytnutím spotřebitelského úvěru je věřitel nově povinen posoudit schopnost spotřebitele splácet tento úvěr, toto posouzení je věřitel povinen provést s odbornou péčí a na základě informací získaných od spotřebitele. Pokud je to nezbytné, může nahlédnout i do úvěrových registrů. Naopak spotřebitel má povinnost poskytnout věřiteli na jeho žádost úplné, přesné a pravdivé informace pro posouzení jeho schopnosti splácet.³⁷

2.7.4. Dozor a sankce za porušení

Dozor nad dodržováním povinností stanovených zákonem vykonává Česká obchodní inspekce, s výjimkou dozoru nad činností subjektů, u nichž dozor vykonává Česká národní banka. Zákon stanovuje různé výše sankcí za jeho porušení. Sankce se stanovují podle závažnosti provinění až do 500 000 Kč, do 2 000 000 Kč nebo až do 5 000 000 Kč, které mohou být uděleny například za klamavou, neúplnou, či agresivní reklamu, neposkytnutí informací před podpisem smlouvy, nebo při posuzování schopnosti spotřebitele splácet úvěr.

³⁷ §9 zákona o spotřebitelském úvěru

3 Analýza spotřebitelských úvěrů nabízených vybranými subjekty

Tato klíčová část bakalářské práce je věnována analýze spotřebitelských úvěrů jednotlivých bankovních a nebankovních institucí. Z každé kategorie jsou vybrány 3 hlavní subjekty působící v současnosti na trhu. Na úvod každé kategorie jsou uvedeny základní informace o jednotlivých subjektech, tyto informace jsou převzaty z volně dostupných zdrojů, jako jsou výroční zprávy, internetové prezentace, propagační materiály apod.

Jednotlivé produkty jsou podrobeny analýze a získané výsledky uspořádány do tabulky pro lepší přehlednost.

3.1 Obchodní banky

Jak již bylo zmíněno dříve, pro fyzické nepodnikající osoby, patří obchodní banky k nejvýznamnějším poskytovatelům spotřebitelských úvěrů. Díky své velikosti, si mohou banky dovolit nabízet celé spektrum úvěrových produktů, které přizpůsobují potenciálním klientům tak, aby jim co nejvíce vyhovovaly.

Pro analýzu tohoto sektoru byly vybrány čtyři banky, které se zabývají poskytováním spotřebitelských úvěrů. Těmito bankami jsou:

- Česká spořitelna, a.s.
- Komerční banka, a.s.
- Československá obchodní banka, a.s.
- UniCredit Bank Czech Republic, a.s.

3.1.1 Česká spořitelna, a.s.

Základní informace

Finanční skupina České spořitelny se svým počtem klientů, který čítá 5,2 milionů, řadí na post největší banky na českém trhu. Její počátky sahají až do první poloviny 19. století. Česká spořitelna je součástí Erste Bank Group, která v roce 2002 navýšila svůj podíl v České spořitelně na 98%. Poskytuje své služby drobným klientům, malým a středním podnikům, městům a obcím. Financuje také velké korporace a poskytuje služby v oblasti finančních trhů. Vydala již 3,2 mil. platebních karet a provozuje nejširší síť bankomatů v ČR, která v současnosti čítá okolo 1450 bankomatů. Po celé ČR se nachází přes 650 prodejních míst, včetně specializovaných hypotečních, komerčních a developerských center.³⁸

Banka desetiletí a nejdůvěryhodnější banka roku

Česká spořitelna získala v roce 2012 titul Banka desetiletí a podeváté v řadě si odnáší titul Nejdůvěryhodnější banka roku. Pavel Kysilka, generální ředitel a předseda představenstva České spořitelny, zároveň získal titul Bankér roku. Titul nejdůvěryhodnější banka roku se uděluje na základě hlasování veřejnosti a o ostatních titulech rozhoduje odborná porota. Cílem soutěže je ocenění služeb a produktů bank působících v České republice.³⁹

Úvěrová nabídka

Česká spořitelna svým klientům z řad nepodnikatelských fyzických osob nabízí tyto produkty:

1. **Půjčka** – bezúčelový úvěr od 20 do 600 tisíc Kč.
2. **Spotřebitelský úvěr** – bezhotovostní úvěr poskytovaný s doložením účelovosti úvěru začínající na částce 100 tisíc Kč.
3. **Studentská půjčka** – bezúčelový úvěr pro studenty vysokých škol od 30 do 300 tisíc Kč.

³⁸ http://cs.wikipedia.org/wiki/Česká_spořitelna

³⁹ <http://www.csas.cz/banka/nav/o-nas/profil-ceske-sporitelny-d00014413>

Tabulka 1: Podmínky pro poskytnutí úvěru - Česká spořitelna, a.s.

Název produktu	Podmínky
<i>Půjčka</i>	<ul style="list-style-type: none"> - věk min. 18 let - trvalé bydliště na území ČR - cizí státní příslušník - trvalý pobyt na území ČR - 1 doklad totožnosti - prokázat schopnost v určité době daný úvěr splatit
<i>Spotřebitelský úvěr</i>	
<i>Studentská půjčka</i>	- student vysoké školy

Zdroj: zpracováno dle veřejně dostupných informací České spořitelny, a.s.

Tabulka 2: Nabídka spotřebitelských úvěrů - Česká spořitelna, a.s.

Název produktu	Výše úvěru	Zajištění	Účelovost	RPSN (%)
<i>Půjčka</i>	min. 20 tis. Kč max. 600 tis Kč	bez zajištění	ne	od 10,71 %
<i>Spotřebitelský úvěr</i>	min. 100 tis. Kč max. není stanovena	do 600 tis. Kč bez zajištění	ne	od 13,49 %
<i>Studentská půjčka</i>	min. 30 tis. Kč max. 300 tis. Kč	do 100 tis. Kč bez zajištění	ne	od 9,27 %

Zdroj: zpracováno dle veřejně dostupných informací České spořitelny, a.s.

3.1.2 Komerční banka

Základní informace

Komerční banka je od roku 2001 členem mezinárodní finanční skupiny Société Générale. Patří mezi přední bankovní instituce v České republice a v regionu střední a východní Evropy. Komerční banka je univerzální bankou se širokou nabídkou služeb v oblasti detailového, podnikového a investičního bankovníctví. Ke konci roku 2011 obsluhovala KB okolo 1,6 mil. klientů. K dispozici mají klienti cca. 700 bankomatů a 398 bankovních poboček.

Banka roku 2011

V roce 2011 získala Komerční banka titul Banka roku 2011. Komerční banku vybrala odborná porota sestavená z cca 50 členů. Základním kritériem je zaměření bank na drobnou klientelu. V kategorii Nejdůvěryhodnější banka roku 2011, ve které hlasuje široká veřejnost, skončila Komerční banka na druhém místě, hned za Českou spořitelnou.⁴⁰

Úvěrová nabídka

Komerční banka svým klientům z řad nepodnikatelských fyzických osob nabízí zejména tyto produkty:

1. ***Perfektní půjčka*** – hotovostní úvěr bez poplatků pro financování osobních potřeb.
2. ***Osobní úvěr*** – hotovostní i bezhotovostní úvěr pro financování osobních potřeb.
3. ***Úvěr na nemovitost*** – účelový úvěr na financování investic do bydlení.
4. ***Úvěr Gaudeamus*** – úvěr pro studenty vysokých, vyšších odborných a středních škol. Na školné, studium v zahraničí s možností splácet po ukončení studia. Převod na běžný účet či přímo zaplacení školy.

⁴⁰ <http://www.kb.cz/file/cs/o-bance/vztahy-s-investory/publikace/vyrocní-zpravy/kb-2011-vyrocní-zprava.pdf>

Tabulka 3: Podmínky pro poskytnutí úvěru – Komerční banka, a.s.

Název produktu	Podmínky
<i>Perfektní půjčka</i>	<ul style="list-style-type: none"> - věk min. 18 let - 2 průkazy totožnosti - trvalé bydliště na území ČR - cizí státní příslušník - trvalý pobyt na území ČR - existence běžného účtu KB pro fyzické osoby - potvrzení o výši příjmu nebo daňové přiznání za poslední zdaňovací období s dokladem o zaplacení daně
<i>Osobní úvěr</i>	
<i>Úvěr na nemovitost</i>	
<i>Úvěr Gaudeamus</i>	<ul style="list-style-type: none"> - student VŠ, VOŠ, SŠ či zahraniční školy - existence běžného účtu KB pro fyzické osoby - 2 průkazy totožnosti - potřebné doklady ke zvolenému typu zajištění

Zdroj: zpracováno dle veřejně dostupných informací Komerční banky, a.s.

Tabulka 4: Nabídka spotřebitelských úvěrů - Komerční banka, a.s.

Název produktu	Výše úvěru	Zajištění	Účelovost	RPSN (%)
<i>Perfektní půjčka</i>	min. 30 tis. Kč max. 600 tis. Kč	ne	ne	od 17,1 %
<i>Osobní úvěr</i>	min. 30 tis. Kč max. neuvedeno	ne	ne	od 15,0 %
<i>Úvěr na nemovitost</i>	min. 100 tis. Kč max. neuvedeno	ano	ano	od 10,5 %
<i>Úvěr Gaudeamus</i>	min. 20 tis. Kč max. 600 tis. Kč	ano/ne	ano/ne	od 9 %

Zdroj: veřejně dostupné informace Komerční banky, a.s.

3.1.3 Československá obchodní banka, a.s.

Základní informace

Československá obchodní banka (dále jen ČSOB) byla založena státem v roce 1964. Do konce roku 2007 působila ČSOB na českém i slovenském trhu, poté byla slovenská pobočka oddělena.

ČSOB působí v ČR pod dvěma základními obchodními značkami: ČSOB a Poštovní Spořitelna. Ke konci roku 2012 měla ČSOB 3 072 tis. klientů a disponovala 890 bankomaty.

Významná ocenění

ČSOB získala titul nejlepší banka roku 2012 v ČR od magazínu Global Finance. Dále je např. nejvýše postavená banka v žebříčku zaměstnavatel roku 2012. Celkově získala v tomto žebříčku mezi všemi společnostmi 3. místo.⁴¹

Úvěrová nabídka

ČSOB svým klientům z řad nepodnikatelských fyzických osob nabízí zejména tyto produkty:

1. ***Půjčka na cokoliv*** – bezúčelový spotřebitelský úvěr na financování osobních potřeb.
2. ***Půjčka na lepší bydlení*** – účelový úvěr k rekonstrukci nebo pořízení bydlení.
3. ***Povolené přecherpání k ČSOB studentskému kontu*** – úvěrový limit až 20 tis. Kč ke studentskému účtu.

⁴¹ <http://www.csob.cz/cz/Csob/O-CSOB/Profil-CSOB/Stranky/default.aspx>

Tabulka 5: Podmínky pro poskytnutí spotřebitelského úvěru - ČSOB, a.s.

Název produktu	Podmínky
<i>Půjčka na cokoliv</i>	- věk min. 18 let - ČSOB konto nebo ČSOB aktivní konto - doložení příjmů
<i>Půjčka na lepší bydlení</i>	- věk min. 18 let - ČSOB konto nebo ČSOB aktivní konto - doložení příjmů
<i>Povolené přečerpání na studentském účtu</i>	- věk min. 18 let - ČSOB Student konto - student VŠ/VOŠ

Zdroj: veřejně dostupné informace ČSOB, a.s.

Tabulka 6: Nabídka spotřebitelských úvěrů - ČSOB, a.s.

Název produktu	Výše úvěru	Zajištění	Účelovost	RPSN (%)
<i>Půjčka na cokoliv</i>	min. 20 tis. Kč max. neuvedeno	do 600 tis. Kč bez zajištění	ne	od 18,05 %
<i>Půjčka na lepší bydlení</i>	min. 100 tis. Kč max. neuvedeno	do 600 tis. Kč bez zajištění	ano	od 11,57 %
<i>Povolené přečerpání na studentském účtu</i>	max. 20 tis. Kč	bez zajištění	ne	od 14,3 %

Zdroj: veřejně dostupné informace ČSOB, a.s.

3.1.4. UniCredit Bank Czech Republic, a.s.

Základní informace

UniCredit Bank Czech Republic, a.s. (dále jen UniCredit Bank) zahájila svoji činnost na českém trhu v roce 2007. Vznikla spojením dvou do té doby samostatně působících bank HVB Bank a Živnostenské banky.

UniCredit Bank je čtvrtou největší bankou na českém trhu. Nabízí kompletní portfolio produktů, od běžných účtů po hypotéky. Na začátku roku 2013 měla UniCredit Bank celkem 142 poboček a 60 bankomatů.

Významná ocenění

UniCredit Bank získala cenu nejlepšího poskytovatele obchodního financování v České republice pro rok 2012, kterou každoročně vyhlašuje časopis Global Finance.⁴²

Úvěrová nabídka

UniCredit Bank svým klientům z řad nepodnikatelských fyzických osob nabízí zejména tyto produkty:

1. ***PRESTO půjčka*** – bezúčelový spotřebitelský úvěr na financování osobních potřeb.
2. ***PRESTO půjčka MAXI*** – bezúčelový spotřebitelský úvěr s individuálním přístupem k financování osobních potřeb.
3. ***Studentská půjčka*** – bezúčelný spotřebitelský úvěr pro studenty

⁴² <http://www.unicreditbank.cz/web/o-bance>

Tabulka 7: Podmínky pro poskytnutí spotřebitelského úvěru – UniCredit bank, a.s.

Název produktu	Podmínky
<i>PRESTO půjčka</i>	- věk min. 18 let - 2 doklady totožnosti - doklad potvrzující adresu pobytu - potvrzení o výši příjmu
<i>PRESTO půjčka MAXI</i>	- věk min. 18 let - 2 doklady totožnosti - doklad potvrzující adresu pobytu - potvrzení o výši příjmu
Studentská půjčka	- věk min. 18 let - student VŠ/VOŠ

Zdroj: veřejně dostupné informace UniCredit bank, a.s.

Tabulka 8: Nabídka spotřebitelských úvěrů - UniCredit bank, a.s.

Název produktu	Výše úvěru	Zajištění	Účelovost	RPSN (%)
<i>PRESTO půjčka</i>	min. 30 tis. Kč max. 500 tis. Kč	do 250 tis. Kč bez zajištění	ne	od 15,39 %
<i>PRESTO půjčka MAXI</i>	min. 150 tis. Kč max. 1 mil. Kč	do 600 tis. Kč bez zajištění	ne	od 14,25 %
Studentská půjčka	min. 50 tis. Kč max. 150 tis. Kč	bez zajištění	ne	od 11,44 %

Zdroj: veřejně dostupné informace UniCredit bank, a.s.

3.2 Družstevní záložny

Družstevní záložny poskytují nepodnikajícím fyzickým osobám výhodnou alternativu k obchodním bankám. Na rozdíl od obchodních bank, mohou díky své velikosti volit individuálnější přístup ke svým klientům, v praxi to znamená přizpůsobení úvěrového produktu přímo na míru klienta.

Jak již bylo zmíněno v teorii o družstevních záložnách, pro možnost využívání služeb některé z družstevních záložen se musí klienti stát jejich členy. Členství

v takovýchto záložnách je však mnohdy podmíněno pouze zaplacením symbolického členského příspěvku, většinou v řádech sto korun.

Spotřebitelské úvěry nepatří k hlavním nabízeným produktům družstevních záložen, ne všechny záložny jej nabízejí, většina z nich volí individuální přístup, z tohoto důvodu je analýza této oblasti velmi obtížná a ne vždy jsou analyzované údaje kompletní. Vybranými zástupci této skupiny jsou **Záložna CREDITAS a Peněžní dům**.

3.2.1 Záložna CREDITAS, spořitelní družstvo

Základní informace

Záložna CREDITAS, spořitelní družstvo byla založena v roce 1996 pod názvem 1. Třebíčská záložna, spořitelní a úvěrní družstvo. Od roku 2010 působí pod současným názvem. V současné době má záložna 10000 členů. Podmínkou využívání služeb záložny je členství, členský příspěvek činí 100 Kč. Záložna CREDITAS nabízí svým členům termínované vklady, spořicí účty, spořicí vklady a vkladní knížky. Běžné účty vedené zdarma a individuální úvěry na míru.

Úvěrová nabídka

Záložna CREDITAS svým klientům z řad nepodnikatelských fyzických osob nabízí jeden spotřebitelský úvěr:

- **Spotřebitelský úvěr zajištěný** – bezúčelový zajištěný úvěr

Tabulka 9: Podmínky pro poskytnutí spotřebitelské úvěru - CREDITAS

Název produktu	Podmínky
<i>Spotřebitelský úvěr zajištěný</i>	- věk min. 18 let - členství v družstvu - potvrzení o výši příjmu, nebo daňové přiznání - občanský průkaz - běžný účet vedený u záložny CREDITAS

Zdroj: veřejně dostupné informace CREDITAS

Tabulka 10: Nabídka spotřebitelských úvěrů - Creditas

Název produktu	Výše úvěru	Zajištění	Účelovost	RPSN (%)
<i>Spotřebitelský úvěr zajištěný</i>	min. neuvedeno max. 1,88 mil. Kč	ano	ne	od 11,61 %

Zdroj: veřejně dostupné informace Creditas

3.2.2 Spořitelní družstvo Peněžní dům

Základní informace

Spořitelní družstvo Peněžní dům, finanční instituce s družstevní právní formou byla založena v roce 1996. Poskytuje komplexní nabídku bankovních služeb, úvěry a zajímavé úročení vkladů. Navíc nabízí i internetové bankovníctví.

Družstvo má oprávnění poskytovat služby na finančním trhu a podléhá dohledu ČNB. Podmínkou využívání služeb družstva je členství. Členský příspěvek činí 100 Kč.

Úvěrová nabídka

Spořitelní družstvo Peněžní dům svým klientům z řad nepodnikatelských fyzických osob nabízí jeden spotřebitelský úvěr:

- *Úvěr pro fyzické osoby* – bezúčelový spotřebitelský úvěr

Tabulka 11: Podmínky pro poskytnutí spotřebitelského úvěru – Peněžní dům

Název produktu	Podmínky
<i>Úvěr pro fyzické osoby</i>	- věk min. 18 let - členství v družstvu

Zdroj: veřejně dostupné informace Peněžní dům

Tabulka 12: Nabídka spotřebitelských úvěrů – Peněžní dům

Název produktu	Výše úvěru	Zajištění	Účelovost	RPSN (%)
<i>Úvěr pro fyzické osoby</i>	neuvedeno	ano	ne	neuvedeno

Zdroj: veřejně dostupné informace Peněžní dům

3.3 Nebankovní úvěrové instituce

Poslední analyzovanou skupinou jsou nebankovní úvěrové instituce, v podvědomí fyzických osob jsou tyto instituce zafixované více než družstevní záložny. Může za to zcela jistě velká reklamní kampaň a špatná minulost družstevních záložen. Jejich přednostmi jsou hlavně rychlost a snadná dostupnost jejich produktů. Produkt se ke klientovi dostává prostřednictvím obchodního zástupce už do 48 hodin.

Mezi analyzovanými společnostmi jsou Home Credit a.s., Cetelem a.s. a Cofidis s.r.o.

3.3.1 Home credit a.s.

Základní informace

Společnost Home Credit a.s., založená v roce 1997, je jedním z předních poskytovatelů spotřebitelského financování v České republice. Nabízí širokou škálu úvěrových produktů: nákupy na splátky u obchodních partnerů, úvěry na auta, hotovostní půjčky, kreditní karty a revolvingové půjčky. V první polovině roku 2012 společnost poskytla úvěry v celkové výši 4,18 miliardy korun. Home Credit a.s. je členem skupiny Home Credit.

Úvěrová nabídka

Společnost Home Credit a.s. svým klientům z řad nepodnikatelských fyzických osob nabízí následující spotřebitelský úvěr:

- **Hotovostní půjčka** – bezúčelová půjčka bez ručení

Tabulka 13: Podmínky pro poskytnutí spotřebitelského úvěru - Home Credit a.s.

Název produktu	Podmínky
<i>Hotovostní půjčka</i>	- věk min. 18 let - občanský průkaz - potvrzení o výši příjmu nebo daňové přiznání za poslední zdaňovací období s dokladem o zaplacení daně

Zdroj: veřejně dostupné informace Home Credit a.s.

Tabulka 14: Nabídka spotřebitelských úvěrů - Home Credit a.s.

Název produktu	Výše úvěru	Zajištění	Účelovost	RPSN (%)
<i>Hotovostní půjčka</i>	min. 10 tis. Kč max. 150 tis. Kč	bez zajištění	ne	od 15,9 %

Zdroj: veřejně dostupné informace Home Credit a.s.

3.3.2 Cetelem a.s.

Základní informace

Cetelem je akciovou společností, která se právem řadí mezi největší instituce nebankovního charakteru. Jejím hlavním programem je poskytování spotřebitelských úvěrů svým klientům. Společnost Cetelem Česká republika má své hlavní sídlo v Praze a síť poboček ve velkých městech, jakými jsou například Brno, Ostrava a Ústí nad Labem. Cetelem Česká republika tvoří dceřinou společnost stejnojmenné francouzské banky s názvem Cetelem S.A. Mezi hlavní

produkty, které Cetelem nabízí patří nákupy různého zboží na splátky. Dalším a pro tuto práci důležitým produktem je Osobní půjčka, která se dále rozděluje na 3 další půjčky podle účelu.

Úvěrová nabídka

Společnost Cetelem a.s. svým klientům z řad nepodnikatelských fyzických osob nabízí následující spotřebitelské úvěry:

- **Osobní půjčka na cokoli** – bezúčelový spotřebitelský úvěr
- **Osobní půjčka na auto** – účelový spotřebitelský úvěr na koupi nového či ojetého vozu
- **Osobní půjčka na bydlení** – účelový spotřebitelský úvěr na nákup nebo rekonstrukci nemovitosti

Tabulka 15: Podmínky pro poskytnutí spotřebitelského úvěru - Cetelem a.s.

Název produktu	Podmínky
Osobní půjčka na cokoli	- věk min. 18 let - bankovní účet u některé z bank v ČR - kopie výpisu z bankovního účtu - potvrzení o výši příjmů - doklady pro účelové půjčky (faktury, kupní smlouvy apod.)
Osobní půjčka na auto	
Osobní půjčka na bydlení	

Zdroj: veřejně dostupné informace Cetelem a.s.

Tabulka 16: Nabídka spotřebitelských úvěrů - Cetelem a.s.

Název produktu	Výše úvěru	Zajištění	Účelovost	RPSN (%)
Osobní půjčka na cokoli	min. 20 tis. Kč max. 200 tis. Kč	ne	ne	od 16,15 %
Osobní půjčka na auto	min. 50 tis. Kč max. 1 mil. Kč	ne	ano	od 13,77 %
Osobní půjčka na bydlení	min. 50 tis. Kč max. 1 mil. Kč	ne	ano	od 14,23 %

Zdroj: veřejně dostupné informace Cetelem a.s.

3.3.3 Cofidis s.r.o.

Základní informace

Cofidis je mezinárodní finanční společnost, specializující se na poskytování spotřebitelských úvěrů na dálku. Společnost Cofidis byla založena ve Francii v roce 1982, v České republice působí od roku 2004. Tato finanční společnost se sídlem v Praze nabízí především spotřebitelské úvěry a úvěry revolvingové.

Úvěrová nabídka

Společnost svým klientům z řad nepodnikatelských fyzických osob nabízí následující spotřebitelský úvěr:

- **Úvěr na cokoliv** – bezúčelový spotřebitelský úvěr bez ručitele

Tabulka 17: Podmínky pro poskytnutí spotřebitelského úvěru - Cofidis s.r.o.

Název produktu	Podmínky
<i>Úvěr na cokoliv</i>	- věk min. 18 let - průkaz totožnosti - potvrzení o trvalém bydlišti - doklad o trvalém příjmu

Zdroj: veřejně dostupné informace Cofidis s.r.o.

Tabulka 18: Nabídka spotřebitelských úvěrů -

Název produktu	Výše úvěru	Zajištění	Účelovost	RPSN (%)
<i>Úvěr na cokoliv</i>	min. 20 tis. Kč max. 300 tis. Kč	ne	ne	od 16,9 %

Zdroj: veřejně dostupné informace

4 Komparace bank, družstevních záložen a nebankovních úvěrových institucí

V následující kapitole se nachází podrobné srovnání obchodních bank, družstevních záložen a nebankovních úvěrových institucí, jakožto třech velkých skupin, které se na našem trhu zabývají poskytováním spotřebitelských úvěrů.

Za úkol jsem si kladl zjistit, zda jsou spotřebitelské úvěry poskytovány účelově či nikoliv, jak vysoké částky jsou jednotliví věřitelé ochotni klientům poskytnout, pokud se tak stane, zda je potřeba úvěr nějakým způsobem zajistit a jako posledním a zároveň velmi důležitým faktem byly hodnoty udávaného RPSN.

Jako potenciální klienty jsem si do komparace zvolil „fyzickou osobu“ pracující v zaměstnaneckém poměru, druhým potenciálním klientem je „student“. V následujících řádcích je specifikace jednotlivých klientů.

Fyzická osoba:

- věk minimálně 18 let
- trvalé bydliště na území České republiky, případně cizí státní příslušník s povolením k trvalému pobytu
- stálý příjem ze zaměstnaneckého poměru (nepodnikatelská činnost)

Student:⁴³

- věk od 18 do 26 let
- trvalé bydliště na území České republiky, případně cizí státní příslušník s povolením k trvalému pobytu
- student vysoké školy v České republice

⁴³ V následujícím srovnání produktů se nachází pouze tři produkty určené pro studenty, z tohoto důvodu se možnost „Student“ nebude v některých tabulkách vyskytovat.

4.1 Srovnání dle účelovosti

Účelovost patří k nejdůležitějším vlastnostem úvěru, dá se říci, že všechny další vlastnosti přímo závisí na účelovosti úvěru, ať už je to forma zajištění, výše úvěru či náklady spojené s jeho poskytnutím. V následující tabulce můžeme najít výsledky analýzy jednotlivých produktů na základě jejich účelovosti.

Tabulka 19: Srovnání dle účelovosti spotřebitelského úvěru

Instituce	Žadatel	Nabízené úvěrové produkty	
		Účelovost	Neúčelovost
<i>Banky</i>	Fyzická osoba	ano	ano
	Student	ano	ano
<i>Družstevní záložny</i>	Fyzická osoba	ne	ano
	Student	_____	_____
<i>Úvěrové společnosti</i>	Fyzická osoba	ano	ano
	Student	_____	_____

Zdroj: vlastní zpracování s použitím výsledků provedené analýzy

4.1.1 Vyhodnocení výsledků srovnání pro fyzické osoby

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že fyzická nepodnikající osoba má možnost výběru mezi účelovým i bezúčelovým úvěrem u obchodních bank a úvěrových společností. U porovnávaných družstevních záložen má klient na výběr pouze z neúčelového úvěru. Z výsledků této komparace vyplývá, že klient by se měl soustředit především na ostatní vlastnosti úvěrů.

4.1.2 Vyhodnocení výsledků srovnání pro studenta

Studenti z řad žadatelů o spotřebitelský úvěr mají dosti ulehčený výběr. Ze všech třech typů institucí nabízejí speciální spotřebitelský úvěr pro studenty pouze obchodní banky, u kterých je možné získat jak účelový, tak bezúčelný spotřebitelský úvěr.

4.2 Srovnání dle výše úvěru

Dalším srovnávacím kritériem je minimální a maximální výše poskytovaného úvěru, v tabulce je použito i kritérium účelového a neúčelového úvěrového produktu. V následujících řádcích budou již dobře patrné rozdíly mezi jednotlivými úvěrovými institucemi.

Tabulka 20: Srovnání spotřebitelského úvěru dle výše úvěru

Instituce	Žadatel	Úvěrový produkt			
		Účelový		Neúčelový	
		Min. výše	Max. výše	Min. výše	Max. výše
<i>Banky</i>	Fyzická osoba	50 tis. Kč	nestanovena	20 tis. Kč	600 tis. Kč
	Student	20 tis. Kč	600 tis. Kč	20 tis. Kč	600 tis. Kč
<i>Družstevní záložny</i>	Fyzická osoba	-	-	neuvedeno	1,88 mil. Kč
	Student	—————		—————	
<i>Úvěrové společnosti</i>	Fyzická osoba	50 tis. Kč	1 mil. Kč	10 tis. Kč	300 tis. Kč
	Student	—————		—————	

Zdroj: vlastní zpracování s použitím výsledků provedené analýzy

4.2.1 Vyhodnocení výsledků srovnání pro fyzické osoby

Banky

Ve výsledcích můžeme vidět, že nejnižší možná částka, na kterou může fyzická osoba získat neúčelový úvěr od banky, je 20 tis. Kč takovýto typ spotřebitelského

úvěru nabízí Česká spořitelna a ČSOB (konkrétně se jedná o úvěr *Půjčka* a o úvěr *Půjčka na cokoliv*). Účelový úvěr je možné získat od banky až od částky 100 tis. Kč, a to u všech tří komerčních bank. Vrchní hranice spotřebitelských úvěrů (účelových i bezúčelných) není ve většině případů stanovena, banky si upravují horní hranice v závislosti na schopnostech klienta splácet a na formě záruky. Horní hranice spotřebitelského úvěru by však podle zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, neměla přesáhnout hranici 1,88 mil Kč.

Družstevní záložny

Z výsledků je patrné, že družstevní záložny volí individuální přístup ke svým potencionálním klientům, proto horní ani dolní hranice úvěrů mnohdy nejsou stanoveny. V případě neúčelového spotřebitelského úvěru je příkladem záložna CREDITAS a její *Spotřebitelský úvěr zajištěný*, u kterého záložna neuvádí spodní hranici úvěru, pouze tu vrchní, která činí 1,88 mil Kč.

Nebankovní úvěrové instituce

U nebankovních společností lze získat účelový úvěr se spodní hranicí již 50 tis. Kč, což je nejnižší hodnota v celé skladbě úvěrů (konkrétně se jedná o spotřebitelské úvěry Osobní půjčka na auto a Osobní půjčka na bydlení od společnosti Cetelem, a.s.). Maximální hranice je stanovena na 1 mil.

Neúčelový spotřebitelský úvěr lze získat u nebankovních úvěrových společností již od 10 tis. Kč, což je jednoznačně nejnižší hodnota mezi všemi porovnávanými úvěry (jedná se o úvěr Hotovostní půjčka od společnosti Home Credit, a.s.). Horní hranice takovýchto úvěrů se pohybuje od 150 tis. Kč do 300 tis. Kč.

4.2.2 Vyhodnocení výsledků srovnání pro studenta

Hranice pro výši úvěru pro studenty jsou výrazně ovlivněny schopností studenta splácet během studia, případně poskytovanou zárukou, Raiffeisenbank u svého úvěru *Gaudeamus* uvádí minimální výši úvěru 20 tis. Kč a maximální 600 tis. Kč.

Česká spořitelna nabízí svým klientům z řad studentů *Studentskou půjčku*, začínající na částce 30 tis. Kč, do 100 tis. Kč je možnost tento úvěr získat bez zajištění, strop této půjčky je nastaven na 300 tis. Kč. Nejzajímavější variantou by mohl být spotřebitelský úvěr od ČSOB, který má charakter Povolného přečerpání na studentském účtu. Jeho horní hranice je však pouze 20 tis. Kč.

4.3 Srovnání dle potřeby zajištění

S narůstající výší úvěru roste úměrně i míra rizika pro subjekty nabízející tyto úvěry, z čehož vyplývá požadavek těchto subjektů na zajištění poskytovaného úvěru. V níže uvedené tabulce je srovnání podle potřeby zajištění úvěru.

Tabulka 21: Srovnání dle potřeby zajištění úvěru

Instituce	Žadatel	Nabízené úvěrové produkty	
		zajištění	bez zajištění
Banky	Fyzická osoba	ano	ano
	Student	ano	ano
Družstevní záložny	Fyzická osoba	ano	ne
	Student	_____	_____
Úvěrové společnosti	Fyzická osoba	ne	ano
	Student	_____	_____

Zdroj: vlastní zpracování s použitím výsledků provedené analýzy

Z uvedené tabulky nejsou výsledky analýzy dobře patrné, ve většině případů požadují subjekty zajištění až od určitých částek poskytovaného úvěru. Tyto skutečnosti jsou zmíněny ve vyhodnocení tohoto srovnání.

4.3.1 Vyhodnocení výsledků srovnání pro fyzické osoby

Banky

Téměř všechny úvěry poskytované obchodními bankami je možné získat bez zajištění, avšak pouze do určité částky. Asi nejbenevolentnější je v přístupu ke svým klientům Česká spořitelna, která požaduje u většiny svých spotřebitelských úvěrů zajištění až od 600 tis. Kč. Podobně je na tom i Komerční banka, která například u svého úvěru *Perfektní půjčka* zajištění nepožaduje také do výše 600 tis. Kč.

Družstevní záložny

Co se týče družstevních záložen, jsou jejich podmínky pro potencionální klienty asi nejvíce zavazující, všechny tři subjekty požadují zajištění ke svým spotřebitelským úvěrům.

Nebankovní úvěrové společnosti

Všechny analyzované produkty nebankovních úvěrových společností pořídí klient bez zajištění.

4.3.2 Vyhodnocení výsledků srovnání pro studenta

Spotřebitelský úvěr *Gaudeamus*, který poskytuje Komerční banka, je možné získat bez zajištění i se zajištěním. Pokud nemá žadatel dostatečný příjem, studentský úvěr je možné zajistit ručením třetí osoby, vkladem u Komerční banky, nebo například stavebním spořením u Modré pyramidy. Stejný systém se aplikuje u České spořitelny a jejího úvěru *Studentská půjčka*, který do výše 100 tis. Kč nepožaduje zajištění. Od 100 tis. Kč je možné úvěr zajistit spoludlužnickým závazkem třetí osoby. U UniCredit Bank mohou studenti získat úvěr *Studentská půjčka* rovněž bez zajištění. K povolenému přecherpání na studentském účtu u ČSOB není potřeba zajištění.

4.4 Srovnání dle RPSN

Finální část komparace je věnována ekonomickému ukazateli RPSN. Ve veřejně dostupných zdrojích je mnohdy obtížné najít tento ukazatel. Většinou jsou uváděny údaje pouze orientační, kterých ve finále klienti často těžko dosahují. Pro odpovídající srovnání musela být stanovena přesná výše úvěru a doba jeho splácení, teprve za těchto podmínek můžeme srovnávat spotřebitelské úvěry. Částka byla stanovena na 150 000,- Kč se splatností 60 měsíců. U studentských spotřebitelských úvěrů byla částka stanovena na 100 000,- Kč se splatností 36 měsíců.

U některých analyzovaných úvěrů se nepodařilo tuto hodnotu vůbec získat, protože ji poskytovatelé neuvádějí. V případě družstevních záložen se potencionální klient nejprve stává členem daného družstva, poté příslušná komise posuzuje jeho schopnost splácet úvěr a následně stanovuje podmínky, za kterých úvěr poskytne. Proto tyto spotřebitelské úvěry nejsou v tabulce srovnání RPSN uvedeny.

Srovnání dle RPSN bylo pro lepší přehlednost rozděleno na dvě samostatné tabulky. Srovnání spotřebitelských úvěrů pro studenty a spotřebitelských úvěrů pro nepodnikající fyzické osoby.

Tabulka 22: Spotřebitelské úvěry pro fyzické osoby dle dostupných RPSN

Produkt	Účel	Doba splatnosti (měsíců)	RPSN (%)	Měsíční splátka	Celkem zapláceno
<i>Úvěr na nemovitost</i> Komerční banka	ano	60	9,91	3063,-	188 742,-
<i>Půjčka na lepší bydlení</i> ČSOB	ano	60	12,41	3179,-	198 820,-
<i>Spotřebitelský úvěr</i> Česká spořitelna	ne	60	13,38	3344,-	202 755,-
<i>Osobní půjčka na cokoliv</i> Cetelem	ne	60	14,36	3451,-	207 060,-
<i>Osobní úvěr</i> Komerční banka	ne	60	15,5	3494,-	210 631,-
<i>Půjčka na cokoliv</i> ČSOB	ne	60	15,73	3405,-	212 357,-
<i>Osobní půjčka na auto</i> Cetelem	ano	60	16,36	3588,-	215 280,-
<i>Půjčka</i> Česká spořitelna	ne	60	16,52	3506,-	215 401,-
<i>PRESTO půjčka</i> UniCredit Bank	ne	60	16,74	3443,-	216 625,-
<i>PRESTO půjčka MAXI</i> UniCredit Bank	ne	60	17,35	3443,-	218 625,-
<i>Osobní půjčka na bydlení</i> Cetelem	ano	60	17,54	3699,-	220 140,-
<i>Perfektní půjčka</i> Komerční banka	ne	60	17,8	3681,-	220 506,-
<i>Hotovostní půjčka</i> Home Credit	ne	60	17,8	3688,-	221 280,-
<i>Úvěr na cokoliv</i> Cofidis	ne	60	19,2	3784,-	227 040,-

Zdroj: vlastní zpracování s použitím výsledků provedené analýzy

4.4.1 Vyhodnocení výsledků srovnání pro fyzické osoby

Nejnižší hodnoty RPSN dosahuje se svým spotřebitelským úvěrem Komerční banka, konkrétně se jedná o *Úvěr na nemovitost*, který svojí hodnotou **9,91%** značně překonává všechny ostatní analyzované produkty. Důvodem je však

omezený rozsah jeho využití, jedná se totiž o účelový spotřebitelský úvěr určený na investice do bydlení, ať už opravy či například rekonstrukce. Účel jeho čerpání musí být doložen.

Druhým nejvýhodnějším produktem v této komparaci je spotřebitelský úvěr *Půjčka na lepší bydlení* od ČSOB, který má hodnotu RPSN ve výši 12,41 %. Zde je však situace stejná jako u Úvěru na nemovitost od Komerční banky, klienta omezuje účelovost tohoto úvěru. Úvěr je určen na rekonstrukci nebo pořízení bydlení.

Za nejzajímavější spotřebitelské úvěry proto považují *Spotřebitelský úvěr* od České spořitelny a *Osobní půjčka na cokoli* od společnosti Cetelem. Jejich hodnoty RPSN **13,38%** a **14,36%** patří k nejlepším v této komparaci a zároveň klientovi nabízejí možnost naložit s finančními prostředky podle jeho uvážení.

Naopak mezi nejméně výhodné produkty můžeme zařadit spotřebitelský úvěr od nebankovní společnosti Cofidis, který je se svojí hodnotou RPSN 19,2 % na samém chvostu tabulky srovnávaných úvěrů.

Tabulka 23: Spotřebitelské úvěry pro fyzické osoby dle dostupných RPSN

Produkt	Účel	Doba splatnosti (měsíců)	RPSN (%)	Měsíční splátka	Celkem zapláceno
<i>Studentská půjčka</i> Česká spořitelna	ne	36	9,27	3175,-	114 311,-
<i>Gaudeamus</i> Komerční banka	ne	36	11,1	3222,-	116 734,-
<i>Studentská půjčka</i> UniCredit Bank	ano	36	11,53	3332,-	117 793,-

Zdroj: vlastní zpracování s použitím výsledků provedené analýzy

4.4.2 Vyhodnocení výsledků srovnání pro Studenty

V analyzovaných spotřebitelských úvěrech jsou čtyři úvěry komerčních bank. Ostatní dvě finanční skupiny nemají ve svých nabídkách žádný produkt se zaměřením na studenty. Jak můžeme vidět v tabulce, nejvýhodnější studentský úvěr má ve své nabídce Česká spořitelna, který se svojí hodnotou RPSN 9,27 % překonává zbývající dva úvěry od Komerční banky (11,1%) a UniCredit Bank (11,53%). Výsledky tohoto srovnání potvrzuje i celková splatná částka spotřebitelem, která u těchto tří úvěrů úměrně kopíruje hodnoty RPSN. Úvěr ČSOB, který má charakter povoleného přečerpání na studentském účtu, nebylo možné porovnat se zbývajících spotřebitelskými úvěry kvůli jeho maximální výši, která nedosahovala ani na některé minimální hodnoty ostatních spotřebitelských úvěrů.

5 Návrhy a doporučení

V následující kapitole zrekapituluji všechny získané poznatky, kterých bylo dosaženo v prováděné analýze a následné komparaci a na jejich základě navrhuu potencionálním zájemcům o spotřebitelský úvěr jeho nejvhodnější variantu.

Obchodní banky

Nabídka obchodních bank na trhu se spotřebitelskými úvěry patří mezi srovnávanými institucemi k těm nejpestřejším, díky svojí velikosti si mohou dovolit mít ve svém portfoliu několik variant takovýchto úvěrů a lépe se tak přizpůsobit potřebám potencionálního klienta. Na druhou stranu u nich platí přísná pravidla, která zahrnují například pečlivé prostudování solventnosti klienta a jeho bonitu. Všechny tyto kroky jsou pochopitelné, banka se jimi brání před nežádoucími situacemi, které by znamenali nepříjemnosti pro obě strany, jak pro banku, tak pro klienta samotného.

Družstevní záložny

Družstevní záložny je možné chápat jako výhodnou alternativu k obchodním bankám, na rozdíl od nich se však musí potencionální klienti stát členy takovéto záložny, poplatky za členství se však pohybují v řádech sto korun, existují dokonce záložny s členským příspěvkem 1,- Kč. Díky svojí velikosti mohou družstevní záložny volit individuálnější přístup ke svým klientům (členům). Spotřebitelské úvěry se tedy ve velké míře tvoří pro klienty individuálně, i to má bohužel záporný dopad na výsledky analýzy a komparace, protože družstevní záložny ve většině případů neuvádějí ve svých propagačních materiálech důležité údaje, například hodnotu RPSN a další.

Potencionálním klientům bych tedy doporučil kontaktovat družstevní záložnu s požadavkem na konkrétní nabídku spotřebitelského úvěru.

Nebankovní úvěrové instituce

Nebankovní úvěrové instituce patří k poslední skupině poskytovatelů spotřebitelských úvěrů. Díky silné reklamní kampani se tyto společnosti dostávají do podvědomí lidí určitě více, než například družstevní záložny. Svou činnost

vykonávají na základě živnostenského oprávnění. Jejich činnost nespadá pod dohled ČNB, dohlíží na ni Česká obchodní inspekce. Výhodami takovýchto úvěrových institucí jsou hlavně rychlost vyřízení a snadná dostupnost úvěru. Na své klienty nekladou tak vysoké nároky, jako je tomu u obchodních bank, to může být výhodou pro klienty, kteří nedosáhli na některý ze spotřebitelských úvěrů nabízených některou z obchodních bank. Tento fakt se samozřejmě promítá jak do hodnoty RPSN, tak i například do maximálních možných částek, které se klient může půjčit, které nedosahují takových výšek, jako je tomu u obchodních bank.

V následujících řádcích na základě analýzy a komparace navrhu nejvhodnější produkt pro potenciální zájemce z řad nepodnikatelských fyzických osob. Návrhy jsou rozděleny do tří samostatných částí, na účelové spotřebitelské úvěry, neúčelové spotřebitelské úvěry a jako poslední spotřebitelské úvěry pro studenty.

5.1. Návrhy - účelové spotřebitelské úvěry dle RPSN

Jako nejvýhodnější účelový spotřebitelský úvěr navrhuji potenciálním zájemcům *Úvěr na nemovitost*, který nabízí svým klientům Komerční banka a který svojí hodnotou **9,91%** jednoznačně překonává všechny ostatní analyzované produkty, jak účelové, tak neúčelové. Jeho využití je však omezené, jedná se totiž o účelový spotřebitelský úvěr určený na investice do bydlení, ať už opravy či například rekonstrukce. Účel jeho čerpání musí být doložen.

Dalším nejvhodnějším produktem je *Půjčka na lepší bydlení* od ČSOB. Hodnota RPSN u tohoto spotřebitelského úvěru je **12,41%**. Charakteristika tohoto úvěru je stejná, jako u výše zmiňovaného. Úvěr je určen na rekonstrukci nebo pořízení bydlení.

5.2. Návrhy – neúčelové spotřebitelské úvěry dle RPSN

Jako nejvýhodnější neúčelový spotřebitelský úvěr navrhuji potenciálním zájemcům *Spotřebitelský úvěr* od České spořitelny, který je se svojí hodnotou RPSN **13,38%** nejvýhodnějším spotřebitelským úvěrem v této komparaci. Celková částka zaplacená spotřebitelem, při počátečním úvěru 150 000,- Kč je 202 755,- Kč.

Jako alternativu k tomuto produktu navrhuji spotřebitelský úvěr *Osobní půjčka na cokoliv* od společnosti Cetelem. Jeho hodnoty RPSN jsou **14,36%**, což je druhá nejlepší hodnota RPSN v komparaci. Celková částka zaplacená spotřebitelem, při počátečním úvěru 150 000,- Kč je 207 060,- Kč.

5.3. Návrhy – spotřebitelské úvěry pro studenty dle RPSN

Jako nejvýhodnější spotřebitelský úvěr pro studenty navrhuji jednoznačně úvěr *Studentská půjčka* od České spořitelny, který svojí hodnotou RPSN **9,27 %** překonává skoro o celá dvě procenta oba zbývající spotřebitelské produkty od Komerční banky (11,1%) a UniCredit Bank (11,53%). Celková částka zaplacená spotřebitelem u úvěru *Studentská půjčka* je 114 311,- Kč při počátečním úvěru 100 000,- a době splatnosti tři roky.

5.4. Modelové příklady

Na základě provedené analýzy budou v následujících odstavcích srovnány spotřebitelské úvěry. Charakterizovány výhody a nevýhody spotřebitelských úvěrů od jednotlivých typů poskytovatelů. Na modelových příkladech bude ukázáno, které spotřebitelské úvěry jsou nejvhodnější pro pořízení daného druhu zboží či služby.

Při sestavování modelových příkladů vycházím z předpokladů, že žadatel o spotřebitelský úvěr je dostatečně bonitní na to, aby mohl úvěr splatit, a zároveň splňuje všechny podmínky, které daný subjekt požaduje. Díky tomuto faktu se dále můžeme soustředit na požadavky žadatele o úvěr.

5.3.1. Modelový příklad 1

Jako žadatele o úvěr budeme považovat fyzickou osobu zaměstnance s pravidelným měsíčním příjmem, který si chce půjčit 20 000 Kč na nákup nového spotřebiče do domácnosti. Úvěr bude splácet po dobu maximálně 1 roku.

Žadatel: Zaměstnanec s pravidelným měsíčním příjmem

Požadavky: 20 000 Kč na dobu 1 roku

Těmto požadavkům žadatele vyhovuje pět spotřebitelských úvěrů. Tři z nich nabízejí nebankovní úvěrové instituce a zbylé dvě obchodní banky. Konkrétní nabídky odpovídající požadavkům klienta jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 24: Spotřebitelské úvěry: modelový příklad 1

Produkt	Doba splatnosti (měsíců)	RPSN (%)	Měsíční splátka (Kč)	Celkem zapláceno
<i>Půjčka na cokoliv</i> ČSOB	12	38,34	1 813	23 812
<i>Půjčka</i> Česká spořitelna	12	35,44	1 851	23 376
<i>Hotovostní půjčka</i> Home Credit	12	28,8	1 899	22 788
<i>Úvěr na cokoliv</i> Cofidis	12	34,9	1 953	23 436
<i>Osobní půjčka na cokoliv</i> Cetelem	12	31,08	1 924	23 083

Zdroj: vlastní zpracování s použitím výsledků provedené analýzy

Komentář a doplňující informace k úvěrům:

Z údajů v tabulce je zřejmé, že nejnákladnější skupinou spotřebitelských úvěrů, jsou úvěry od obchodních bank, může za to fakt, že tyto úvěry jsou zatíženy nejrozličnějšími bankovními poplatky, naopak úvěry od nebankovních úvěrových institucí jsou nabízeny zdarma. Další výhodou těchto nebankovních spotřebitelských úvěrů je pojištění, ve všech třech případech je v uvedených částkách započítáno základní pojištění neschopnosti splácet pro případ úmrtí nebo invalidity. Pokud chceme pojistit bankovní úvěry stejným pojištěním, navýšíme tím úvěr o dalších cca 1000 Kč, což tyto dva úvěry dále znevýhodní. Dalším důvodem, proč zvolit pro daný druh úvěru právě nebankovní instituce, je fakt, že můžeme spotřebitelský úvěr kdykoliv předčasně splatit, kdežto u obchodních bank je předčasné splacení zatíženo poplatkem. U obou bank se jedná o maximální možný poplatek stanovený Zákonem č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru (viz. kapitola 2.7. Zákon o spotřebitelském úvěru).

Pro požadovanou částku je nejvýhodnější spotřebitelský úvěr Hotovostní půjčka od nebankovní společnosti Home Credit. Výhodou půjčky je její dostupnost, můžete si ji sjednat online, telefonicky, nebo například na pobočkách České pošty. Úvěr je bez poplatků za vyřízení, vedení i předčasné splacení úvěru. V současnosti Home Credit nabízí svůj úvěr s možností vrácení poloviny úroků, podmínkami jsou uzavření smlouvy do 31. srpna 2013 a řádné placení měsíčních splátek po celý rok. Po odečtení poloviny úroků je RPSN 15,4 % a celková částka splatná spotřebitelem je 21 394 Kč, čímž se tento spotřebitelský úvěr dále značně zvýhodní.

5.3.2. Modelový příklad 2

Jako žadatele o úvěr budeme považovat fyzickou osobu zaměstnance s pravidelným měsíčním příjmem, který si chce půjčit 600 000 Kč na financování rekonstrukce nemovitosti. Měsíční splátky bude chtít rozložit na dobu 8 let.

Žadatel: Zaměstnanec s pravidelným měsíčním příjmem

Požadavky: 600 000 Kč na dobu 8 let

Těmto požadavkům žadatele vyhovují tři spotřebitelské úvěry. Dva z nich jsou nabízeny obchodními bankami, jeden nabízí nebankovní úvěrová společnost Cetelem. Konkrétní nabídky odpovídající požadavkům klienta jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 25: Spotřebitelské úvěry: modelový příklad 2

Produkt	Doba splatnosti (měsíců)	RPSN (%)	Měsíční splátka (Kč)	Celkem zapláceno
<i>Půjčka na lepší bydlení</i> ČSOB	96	9,89	8 759	856 750
<i>Úvěr na nemovitost</i> Komerční banka	96	9,10	8 573	834 698
<i>Osobní půjčka na bydlení</i> Cetelem	96	12,28	9 633	924 768

Zdroj: vlastní zpracování s použitím výsledků provedené analýzy

Komentář a doplňující informace k úvěrům:

V tomto modelovém příkladu pracujeme s třemi účelovými spotřebitelskými úvěry, které mohou sloužit na rekonstrukci nemovitosti, klient proto musí být schopen doložit účel čerpání úvěru, dále musí splnit požadavek na zajištění.

Jako nejvýhodnější v tomto srovnání vychází *Úvěr na nemovitost* od Komerční banky. Takovýto úvěr je potřeba zajistit, možnosti zajištění jsou ručení, vklad u Komerční banky, nebo stavební spoření u Modré pyramidy. Výhodou je možnost použít až 50 % tohoto úvěru na vybavení domácnosti. Navíc jako jediný z těchto spotřebitelských úvěrů nabízí možnost předčasně splatit úvěr bez poplatků. U zbylých dvou úvěrů je poplatek stanoven jako maximální možný poplatek za předčasné splacení úvěru podle Zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru (viz. kapitola 2.7.).

U všech tří úvěrů platí spotřebitel poplatek za poskytnutí úvěru, jedná se o 1 % procento z poskytnuté částky, u Komerční banky je tento poplatek omezen maximální výší 6 500 Kč, u ČSOB je poplatek omezen do výše 3 500 Kč, společnost Cetelem neurčuje maximální výši. Poplatek za poskytnutí úvěru je již započten v celkové splatné částce úvěru.

V *Úvěru na nemovitost* od Komerční banky a *Osobní půjčce na bydlení* od společnosti Cetelem je zahrnuto pojištění schopnosti splácet, které je poskytováno již v ceně úvěrů. ČSOB u své *Půjčky na lepší bydlení* také nabízí klientovi možnost pojistit si tento úvěr, částka adekvátního pojištění pro daný úvěr činí 429 Kč navíc k měsíční splátce.

5.3.3. Modelový příklad 3

Jako žadatele o úvěr budeme považovat fyzickou osobu zaměstnance s pravidelným měsíčním příjmem, který si chce půjčit 400 000 Kč na financování koupě nového osobního automobilu. Měsíční splátky bude chtít rozložit na dobu 5 let.

Žadatel: Zaměstnanec s pravidelným měsíčním příjmem

Požadavky: 400 000 Kč na dobu 5 let

Těmto požadavkům žadatele vyhovuje šest spotřebitelských úvěrů, pět z nich od obchodních bank, jeden od společnosti Cetelem. Konkrétní nabídky odpovídající požadavkům klienta jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 26:Spotřebitelské úvěry: modelový příklad 3

Produkt	Doba splatnosti (měsíců)	RPSN (%)	Měsíční splátka (Kč)	Celkem zapláceno
<i>Půjčka</i> Česká spořitelna	60	15,06	9 274	561 061
<i>Půjčka na cokoliv</i> ČSOB	60	15,87	9 370	573 535
<i>Osobní úvěr</i> Komerční banka	60	15,11	9 204	559 696
Spotřebitelský úvěr Česká spořitelna	60	14,87	9 216	557 560
<i>PRESTO půjčka</i> UniCredit Bank	60	15,19	9 183	561 000
<i>Osobní půjčka na auto</i> Cetelem	60	12,92	8 940	536 400

Zdroj: vlastní zpracování s použitím výsledků provedené analýzy

Komentář a doplňující informace k úvěrům:

Z tabulky jasně vyplývá jako nejvýhodnější spotřebitelský úvěr *Osobní půjčka na auto* od nebankovní společnosti Cetelem. Je to jediný spotřebitelský úvěr od nebankovní úvěrové instituce tohohle typu v komparaci. Tento úvěr nesvazují žádné další poplatky, za vedení úvěrového účtu apod., jako je tomu u obchodních bank. V tomto úvěru je automaticky započítáno standardní pojistné proti neschopnosti splácet v případě úmrtí a trvalé invalidity. Pro věrohodnou komparaci musely být připočítány ke všem zbývajícím úvěrům částky pojištění, protože většina obchodních bank ho v základní nabídce neposkytuje. Pouze Osobní úvěr od Komerční banky je nabízen už se základním pojištěním. Částky základního pojištění, které byly k úvěrům připočítány, se pohybovaly od částky 265 Kč měsíčně u České spořitelny až po částku 449 Kč měsíčně u ČSOB, která se po přičtení tohoto poplatku stala nejdražší obchodní bankou nabízející tento typ spotřebitelského úvěru, důkazem toho je výše RPSN u tohoto úvěru, které má hodnotu 15,87 %.

Co se týče poplatku za předčasné splacení úvěru, nejlépe je na tom UniCredit Bank se svojí PRESTO půjčkou a Komerční banka se svým Osobním úvěrem, obě obchodní banky nabízejí předčasné splacení zdarma. U zbylých spotřebitelských úvěrů je poplatek stanoven jako maximální možný poplatek za předčasné splacení úvěru podle Zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru (viz. kapitola 2.7.). A to jak u obchodních bank, tak u nebankovní společnosti Cetelem.

Obchodní banky ČSOB a Komerční banka vyžadují pro poskytnutí spotřebitelského úvěru po klientech založení běžného bankovního účtu.

Nejvyšší poplatek za poskytnutí úvěru požaduje společnost Cetelem, jedná se 2 % z poskytované částky, což v našem modelovém příkladu znamená 8 000 Kč. Tento fakt je však vykompenzován nulovými poplatky za vedení účtu. Naopak nejlevnější je obchodní banka UniCredit Bank, která požaduje za poskytnutí úvěru poplatek pouze 1 000 Kč.

5.3.4. Modelový příklad 4

Jako žadatele o úvěr budeme uvažovat studenta vysoké školy, který potřebuje částku 100 000 Kč na uhrazení školného a nákladů na studium po dobu studia, kterou budeme uvažovat 5 let.

Žadatel: Student vysoké školy

Požadavky: 100 000 Kč na dobu 5 let

Těmto požadavkům žadatele vyhovují tři spotřebitelské úvěry. Všechny z nich najdeme u obchodních bank. Konkrétní nabídky odpovídající požadavkům klienta jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 27: Spotřebitelské úvěry: modelový příklad 4

Produkt	Doba splatnosti (měsíců)	RPSN (%)	Měsíční splátka (Kč)	Celkem zapláceno
<i>Gaudeamus</i> Komerční banka	60	11,75	2 162	130 937
<i>Studentská půjčka</i> Česká spořitelna	60	9,5	2 071	124 859
<i>Studentská půjčka</i> UniCredit Bank	60	11,47	2 120	130 187

Zdroj: vlastní zpracování s použitím výsledků provedené analýzy

Komentář a doplňující informace k úvěrům:

Všechny tři srovnávané úvěry mají podobný charakter, jedná se o spotřebitelské úvěry pro studenty, vyznačují se nízkým RPSN a většina běžných bankovních poplatků je k těmto úvěrům zdarma. Například všechny tři produkty jsou poskytovány zdarma, neboli bez poplatku za poskytnutí. Nejméně flexibilním studentským úvěrem je *Studentská půjčka* od UniCredit Bank, kterou banka poskytuje pouze v rozpětí 50 až 150 tis. Kč. Navíc se jedná o půjčku účelovou, což znamená, že student nemůže využít poskytnuté prostředky na cokoliv. Naopak nejflexibilnějším studentským spotřebitelským úvěrem bych nazval úvěr *Gaudeamus* od Komerční banky, který svým potencionálním zájemcům je schopný nabídnout úvěr od 20 do až 600 tis. Kč, oproti konkurenci však svazuje potencionální klienty podmínkou vedení běžného účtu, tento nedostatek však vykompenzuje nulovým poplatkem za vedení úvěru. Ostatní banky si účtují měsíčně 50 Kč u UniCredit Bank respektive 59 Kč u České spořitelny. U všech tří úvěrů si klient může vybrat dobu splácení od 1 roku až do 10 let. Úvěry *Gaudeamus* a *Studentská půjčka* od UniCredit Bank může klient předčasně zadarmo splatit, úvěr od České spořitelny je zatížen poplatkem za předčasné splacení, který kopíruje maximální možné poplatky, které stanovuje zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru.

Všechny tři úvěry nabízejí klientovi možnost odkladu splátek po dobu studia, v praxi to znamená, že student platí po dobu studia měsíčně pouze úroky a samotný úvěr začne splácet, až dostuduje, což je na jednu stranu velice zajímavá varianta, zvlášť pro studenty, kteří si nemohou dovolit splácet úvěr po dobu studia, na druhou stranu se tím značně navyšuje částka, kterou student na úvěru celkově zaplatí.

Závěr

Cílem bakalářské práce byla vzájemná komparace obchodních bank, družstevních záložen a nebankovních úvěrových společností se zaměřením na spotřebitelské úvěry, které tyto instituce nabízejí fyzickým osobám, nepodnikatelům. Zároveň měla potencionálním klientům ukázat přehled o možnostech, které jim současný úvěrový trh nabízí.

První část bakalářské práce je zaměřena na teorii z oblasti všech tří institucí a charakteristice spotřebitelského úvěru. V praktické části se nachází stručné představení každého jednotlivého subjektu a analýza jejich nabídky spotřebitelských úvěrů. V závěrečné části je jejich komparace, podle předem stanovených kritérií a modelové příklady, které ukazují, který z úvěrů je nejvhodnější pro pořízení daného zboží či služby.

Mezi tyto stanovená kritéria patřili účelovost, rozpětí úvěru, které je možné získat (maximální a minimální výše úvěru), zajištění úvěru a hlavní a mnohdy nejdůležitější faktor – výše hodnoty uváděného RPSN. Výpočet RPSN je velmi složitý a jeho výše se dá stanovit až se znalostí všech potřebných údajů o konkrétním spotřebitelském úvěru. Klient by se tento přesný údaj měl dozvědět nejpozději před písemným podpisem úvěrové smlouvy.

Klienti by si měli, před podpisem úvěrové smlouvy, všechny uváděné údaje důkladně prostudovat, pokud mají tu možnost, propočítat si ukazatel RPSN, například prostřednictvím tzv. úvěrové kalkulačky, která se dá najít na některých internetových serverech, případně podle vzorce výpočtu, který je přílohou zákona č. 145/2010 Sb., o některých podmínkách sjednávání spotřebitelských úvěrů.

Doufám, že tato práce v rukou fyzické osoby hledající spotřebitelský úvěr, bude schopna podat věrný údaj o tom, jaká je situace na trhu se spotřebitelskými úvěry a napomůže výběru nejvhodnějšího produktu.

Seznam použité literatury

Knihy

- [1] DOHNAL, J. *Spotřebitelský úvěr*. 1. vyd. Praha: Leges, 2011. ISBN 978-80-87212-76-9
- [2] DVOŘÁK, P. *Bankovníctví*. 1998. ISBN 80-7079-585-9
- [3] DVOŘÁK, P. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. 3. vyd. Praha: Linde, 2005. ISBN 80-7201-515-5
- [4] KALABIS, Z. *Základy bankovníctví*. 1. vyd. Brno: BizBooks, 2012. ISBN 978-80-265-0001-8
- [5] KAŠPAROVSKÁ, V. *Banky a komerční obchody*. 1. vyd. Kravaře: Marreal servis, 2010. ISBN 978-80-254-6779-4
- [6] POLOUČEK, S. a kol. *Peníze, banky, finanční trhy*. 1. vyd. Praha: C.H.Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-152-9
- [7] REJNUŠ, O. *Finanční trhy*. 2011. ISBN 978-80-7418-128-3
- [8] REVENDA, Z. *Centrální bankovníctví*. 3. vyd. Praha: Management Press, 2011. ISBN 978-80-7261-230-7
- [9] REVENDA, Z. a kol. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5. vyd. Praha: Management Press, 2012. ISBN 978-80-7261-240-6
- [10] SMRČKA, L. *Osobní a rodinné finance*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2007. ISBN 978-80-86946-41-2

Zákony

- [11] Zákon č. 21/1991 Sb., o bankách
- [12] Zákon č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech

- [13] Zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance
- [14] Zákon č. 145/2010 Sb., o některých podmínkách sjednávání spotřebitelských úvěrů

Internetové zdroje

- [15] *Družstevní záložny: Pro koho a za kolik.* [online] 2007. [cit. 2012-2-5]. Dostupné na www.mesec.cz/clanky/druzstevni-zalozny-pro-koho-a-za-kolik/
- [16] *Česká spořitelna* – Wikipedie. [online] 2012. [cit. 2013-16-5]. Dostupné na http://cs.wikipedia.org/wiki/Česká_spořitelna
- [17] *Co je to spotřebitelský úvěr.* [online] 2011. [cit. 2013-20-5]. Dostupné na <http://www.penize.cz/15712-co-je-to-spotrebitelsky-uver>
- [18] *Co skrývá RPSN?.* – Gottwald Radim. [online] 2009. [cit. 2013-20-5]. Dostupné na <http://finexpert.e15.cz/co-skryva-rpsn>
- [19] *Charakteristika spotřebitelského úvěru* – Česká leasingová a finanční asociace. [online] 2013. [cit. 2013-16-5]. Dostupné na <http://www.clfa.cz/index.php?textID=48>
- [20] O ČNB. [online] 2013. [cit. 2013-1-5]. Dostupné na http://www.cnb.cz/cs/o_cnb/
- [21] O společnosti ČSOB. [online] 2013. [cit. 2013-8-5]. Dostupné na <http://www.csob.cz/cz/Csob/O-CSOB/Profil-CSOB/Stranky/default.aspx>
- [22] O UniCredit Bank. [online] 2013. [cit. 2013-8-5]. Dostupné na <http://www.unicreditbank.cz/web/o-bance>
- [23] Tisková zpráva 2012. – Česká spořitelna, a.s. [online] 2011. [cit. 2013-16-5]. Dostupné na http://www.csas.cz/banka/content/inet/internet/cs/tz_111109.pdf

- [24] Tisková zpráva 2013. – Ministerstvo financí České republiky [online] 2013. [cit. 2013-16-5]. Dostupné na <http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2013/novela-zakona-o-spotrebitelskem-uveru-vs-9918>
- [25] *Výpočet RPSN*. [online] 2011. [cit. 2013-14-5]. Dostupné na <http://www.mesec.cz/pujcky/spotrebitelske-uvery/pruvodce/vypocet-rpsn/>
- [26] Výroční zpráva 2012. – Česká spořitelna, a.s. [online] 2011. [cit. 2013-8-5]. Dostupné na http://www.csas.cz/static_internet/cs/Obecne_informace/FSCS/CS/Prilohy/vz_2011.pdf
- [27] Výroční zpráva 2012. – Komerční banka, a.s. [online] 2011. [cit. 2013-8-5]. Dostupné na <http://www.kb.cz/file/cs/o-bance/vztahy-s-investory/publikace/vyrocní-zpravy/kb-2011-vyrocní-zprava.pdf>

Seznam tabulek

- Tabulka 1: Podmínky pro poskytnutí úvěru - Česká spořitelna, a.s.
- Tabulka 2: Nabídka spotřebitelských úvěrů - Česká spořitelna, a.s.
- Tabulka 3: Podmínky pro poskytnutí úvěru – Komerční banka, a.s.
- Tabulka 4: Nabídka spotřebitelských úvěrů - Komerční banka, a.s.
- Tabulka 5: Podmínky pro poskytnutí spotřebitelského úvěru - ČSOB, a.s.
- Tabulka 6: Nabídka spotřebitelských úvěrů - ČSOB, a.s.
- Tabulka 7: Podmínky pro poskytnutí spotřebitelského úvěru – UniCredit bank, a.s.
- Tabulka 8: Nabídka spotřebitelských úvěrů - UniCredit bank, a.s.
- Tabulka 9: Podmínky pro poskytnutí spotřebitelské úvěru - CREDITAS
- Tabulka 10: Nabídka spotřebitelských úvěrů - Creditas
- Tabulka 11: Podmínky pro poskytnutí spotřebitelského úvěru – Peněžní dům
- Tabulka 12: Nabídka spotřebitelských úvěrů – Peněžní dům
- Tabulka 13: Podmínky pro poskytnutí spotřebitelského úvěru - Home Credit a.s.
- Tabulka 14: Nabídka spotřebitelských úvěrů - Home Credit a.s.
- Tabulka 15: Podmínky pro poskytnutí spotřebitelského úvěru - Cetelem a.s.
- Tabulka 16: Nabídka spotřebitelských úvěrů - Cetelem a.s.
- Tabulka 17: Podmínky pro poskytnutí spotřebitelského úvěru - Cofidis s.r.o.
- Tabulka 18: Nabídka spotřebitelských úvěrů -
- Tabulka 19: Srovnání dle účelovosti spotřebitelského úvěru
- Tabulka 20: Srovnání spotřebitelského úvěru dle výše úvěru
- Tabulka 21: Srovnání dle potřeby zajištění úvěru
- Tabulka 22: Spotřebitelské úvěry pro fyzické osoby dle dostupných RPSN
- Tabulka 23: Spotřebitelské úvěry pro fyzické osoby dle dostupných RPSN
- Tabulka 24: Spotřebitelské úvěry: modelový příklad 1
- Tabulka 25: Spotřebitelské úvěry: modelový příklad 2
- Tabulka 26: Spotřebitelské úvěry: modelový příklad 3
- Tabulka 27: Spotřebitelské úvěry: modelový příklad 4